

PRIMORSKI DNEVNIK

Plačano v gotovini
Abb. postale 1 grullo

Cena 150 lir

Leto XXXII. Št. 118 (9423)

TRST, četrtek, 20. maja 1976

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerinim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Govcu pri Gorenji Trebuiš, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

OB ZAPADLOSTI ROKA VLOŽENIH V GLAVNEM DEVET LIST

Voditelji KPI pojasnjujejo svoj program za vlado enotnosti demokratičnih strank

KPI je tudi za vlado brez demokristjanov, če bodo odbijali dogovarjanje Po petih dneh prepiranja so demokristjani kandidirali Agnellija v Rimu

(Od našega rimskega dopisnika)

RIM, 19. — Ob osmih zvečer se je zaključil rok za predložitev kandidatih list. Teh je v glavnem devet ali deset. Poleg vsrednjih strank, ki so imele svoje predstavnike v parlamentu (KPI, PSI, PS DI, PRI, KD, PLI, MSI) so svoje kandidatne liste predstavili še radikalci in »proletarska demokracija«, se pravi koalicija med PDUP, »Avanguardia operaia« in »Lotta continua«.

Medtem ko je v Palacu Sturzo, v okrožju EUR, nadaljevalo vodstvo KD svoje trizdnevo zasedanje, ki se vleče že peti dan, in razpravljalo predvsem o koščkih kandidatur Umberto Agnellija, so na sedežu KPI v Ulici Botteghe Oscure sklicali tiskovno konferenco, da bi orisali program komunistov in predvsem predlog o vladi narodne enotnosti po 20. juniju. Konferenca so se udeležili Gian Carlo Pajetta, Giorgio Napolitano, ekonomist Eugenio Peggio, Fernando Di Giulio, Pompeo Colajanni in drugi.

O perspektivah po volitvah je bil morda najbolj jasn Di Giulio: »Če se bo po volitvah 20. junija premaknila politična os na levo in okreplila KPI,« je poudaril, »bi najboljša rešitev bila tista, ki smo jo predlagali na zadnji seji centralnega komiteja, se pravi vlado koalicije ustavnih sil, ki naj da moč za premostitev politične in gospodarske krize. KD je doslej odbila ta predlog. Če bo pri tem vztrajala tudi po volitvah in bi bila moč tudi večina brez demokristjanov, tedaj se mi ne bomo izmikali. Oblikovali bomo vlado in nadaljevali z navedbo, da bi čimprej premostili ozke meje take koalicije in navezali na sodelovanje KD«.

V odgovoru na vprašanja časnika je Paggio poudaril, da ne obstaja »panika med industrijo in gospodarstveniki« zaradi možnosti okrepitve KPI. Razumljivo so zaskrbljeni, je dejal, ker je gospodarska kriza resna in za to je kriva KD, predvsem zaradi načina vladanja in stalnega odbijanja vsake možnosti spremembe svojega zgrešenega politiko. Napolitano je še dodal, da se moti KD, ko komunističnemu programu očita, da predvideva ukrepe, ki bi jih gospodarsko stanje v Italiji ne držalo. Nasprotno, poudarja Napolitano, naš program ni demagoški in celo predvideva obdobje strogega varčevanja. Toda k temu lahko delavski razred prispeva samo, če mu je zagotovljena socialna pravičnost in strogo na vseh področjih, predvsem pri upravljanju javne imovine.

Razlika med trezno in hladnostjo razmišljanja v Ulici Botteghe Oscure in prepričljivimi v palacu KD v rajonu spletkami in očem. Ves večernji dan so demokristjani posvetili iskanju rešitve za koščijo kandidatur »milijonke« Agnellijeve družine, direktorja FIAT Umberta. V torek zvečer in sredo jutraj je bilo govor, da bo Agnellij sprejel kandidaturu za senat v Rimu, pod oznako »neodvisnega«.

Tiskovnim agencijam so že razdelili sporočila, ko je Giovanni Galloni, podtajnik KD, ki je ves dan vodil pogajanja z Agnellijem, izjavil časnika: »Kdo pa vam je to rekel? Agnellij mora se izbrati med Cuneo in Rimom. In če zahteva Cuneo, mu mora KD dati Cuneo. Resna stranka ne sme snesti dane besede, pa naj se zgodi, kar se mora zgoditi.«

Carlo Donat Cattin se bo temu uprl? »Rekel sem, naj se zgodi, kar se mora zgoditi.«

Toda drugi voditelji na hodnikih šepetaje potrjujejo, da bo Agnellij sprejel kandidaturu v Rimu.

Medtem je Agnellij spet odel v Turin in sklical nov (tokrat tretji) »družinski povelje«. Njegovi tesnejši sodelavci vztrajajo pri Cuneu, v Piemontu, češ da bi tamkajšnji demokristjani morali biti »ponosni« na takega kandidata. Kaj pa Donat Cattin? Odgovor Agnellijevih sodelavcev: požr bo grenki zalog in molčal. Če pa bo trmasto vztrajal, se ga bolje, pravijo pri Fiatu, saj se ga bomo znebili.

Tako je Agnellij telefonsko Zaccagninju: »Srejem Cuneo«. V istem trenutku je v Turinu razdelil tiskovnim agencijam sporočilo, v katerem se zahvaljuje KD, ki mu je »zagotovila kandidaturu v Cuneu«. Zaccagnini je v veliki zadregi in po telefonu išče Donat Cattina. Kmalu zatem prihiti Donat Cattin in Donato v njegov urad, na Trgu del Gesù, kjer jim sporoči, da bo Agnellij senator v Cuneu. »Dobro, črtaj nas z liste«, je kratak in srdit odgovor. Zaccagnini je takoj sklical še Fanfanija, Piccolija in Bartolomeo. Vsem pove, da se KD lahko razbije ob tem problemu. Drugi mu pritrjujejo in prilivajo olja na ogenj: »Če bi se sedaj odpovedal Agnelliju bi bil pravi škandal, osramotili bi se.« Tako je Zaccagnini moral sam odločiti in je telefonsko Agnelliju, da mu je na razpolago samo sedatno okrožje v Rimu. Vljudo ga prosi, naj ga sprejme. Agnellij prosi za pol ure razmisleka, skliče družino (čeurti), medtem ko Zaccagnini in dru-

CANDIDA CURZI Pajetta, Napolitano in Peggio med tiskovno konferenco o programu KPI

(Telefoto ANSA)

NADALJNIH 400 MILIJARD LIR V 20 LETIH ZA KRITJE OBRESTI NA POSOJILA

V SENATU IZBOLJŠAN VLADNI ODLOK ZA OBNOVO PRIZADETEGA PODROČJA

Prvi ukrepi za obnovo kmetijstva in ohranitev letošnjega pridelka in živine - Sodna preiskava o porušeni stolpnici med potresom v Majanu

RIM, 19. — Posebna komisija senata je razpravljala o vladnem dekretu za obnovo porušenega predela Furlanije. Na pobudo vseh političnih skupin so vladni odloki delno spremenili in ga tako prilagodili temeljnemu zahtevu prizadetega prebivalstva in želji, da bi se pri obnavljanju področja, ki ga je razdelila potres, ne ponovile napake iz doline Belice na Siciliji.

Glavna točka, ki predstavlja novost v primerjavi s prejšnjimi omejenimi obvezami vlade, je določila 400 milijard lir, ki jo bo država upravljalna - Julijske krajine prešla v obdobju 20 let in bo služila za kritje obresti za najeta posojila v korist gradbene in druge obnove Furlanije. Prvih deset milijard od prihodnjega leta dalje pa po 20 milijard lir letno.

Komunisti, socialisti in demokristjani so v komisiji zahtevali tudi, naj vlada poisklavi za pomoč Furlaniji vključila tudi vsoto 100 milijard kroznega sklada za industrijski razvoj naše dežele. Ta pripravek je torej vlada dvakrat obračunala, nameravala pa ga je izplačati samo enkrat.

O tem popravku bo jutri razpravljala senat na svojem plenarnem zasedanju. Vsekakor je pristojni za deklarirani minister Emilio Colombo pojasnil, da namerava vlada obnoviti finansiranje kroznega sklada za Trst in Gorico skladno z finančnimi razpoložljivostmi. Razumljivo je, da je na sklad lahko prispeval KPI, ki je razdelila potres, ne ponovile napake iz doline Belice na Siciliji.

Glede vprašanja, ki si ga prav tako postavljajo politične sile v naši deželi, in sicer o količini denarnih prispevkov, ki jih namerava vlada izplačati, je Colombo spet pojasnil, da je ta prvi dekret izjemnega značaja in da bodo temu sledili novi ukrepi, vendar samo potem ko vlada natančno ocenila škodo in razveljavila do načina, kako preiti k obnovi.

Med spremembami, ki jih je komisija vnesla v vladni dekret za Furlanijo, naj omenimo še »enkratni prispevek« 200 tisoč lir vsem upokojencem, katerih pokojnina ne presega 100 tisoč lir mesečno. Enak pripravek bodo prejeli invalidi in glu-

honemi. 300 tisoč lir in po 50 tisoč lir za vsakega družinskega člana bodo prejeli obrtniki in neodvisni delavci. Kdor je imel manj kot 7 milijonov obdajljivih dohodkov bo prejel odškodnino za izgubljeno obdelo izjava, ki daje razumeti, da utegla biti finansiranje kroznega sklada manjše od prejšanega, vzbudila do ločeno zaskrbljenost, saj bi tudi krožni sklad lahko prispeval k obnovi industrijske dejavnosti na ozemlju, ki ga je prizadel potres.

Glede vprašanja, ki si ga prav tako postavljajo politične sile v naši deželi, in sicer o količini denarnih prispevkov, ki jih namerava vlada izplačati, je Colombo spet pojasnil, da je ta prvi dekret izjemnega značaja in da bodo temu sledili novi ukrepi, vendar samo potem ko vlada natančno ocenila škodo in razveljavila do načina, kako preiti k obnovi.

Med spremembami, ki jih je komisija vnesla v vladni dekret za Furlanijo, naj omenimo še »enkratni prispevek« 200 tisoč lir vsem upokojencem, katerih pokojnina ne presega 100 tisoč lir mesečno. Enak pripravek bodo prejeli invalidi in glu-

honi. 300 tisoč lir in po 50 tisoč lir za vsakega družinskega člana bodo prejeli obrtniki in neodvisni delavci. Kdor je imel manj kot 7 milijonov obdajljivih dohodkov bo prejel odškodnino za izgubljeno obdelo izjava, ki daje razumeti, da utegla biti finansiranje kroznega sklada manjše od prejšanega, vzbudila do ločeno zaskrbljenost, saj bi tudi krožni sklad lahko prispeval k obnovi industrijske dejavnosti na ozemlju, ki ga je prizadel potres.

Ravnatelj gradbenih del, katerega bo sodna oblast v kratkem poslala sporočilo o začetku preiskave o možnih tehničnih odgovornostih, je inženir Leopoldo Francovich, župan v Cervignanu, izvoljen na listi KPI. Sodno sporočilo seveda še ne pomeni, da gre za dejanske odgovornosti, saj je znano, da so bile hiše v Furlaniji grajene vse brez vsakršnih pripomočkov proti potresnim sunkom. Težko bo zatorej določiti, v kolikšni meri obstajajo tehnične odgovornosti v primeru take naravne katastrofe. Sodna oblast bo morala verjetno samo preveriti s tehničnimi izvidi na materialu iz ruševin, ali je gradbeno podjetje dveh stolpnici spoštovalo doslej obstoječa pravila.

Znano je, da celotno področje med Bujo in Zahodno Benecijo sploh ni bilo vključeno med »potresna področja«, za katera predvideva zakon posebne gradbene sisteme proti potresnim sunkom. O tem je v Trstu

(Nadaljevanje na zadnji strani)

TAJNIK ŠPANSKE KP V BEOGRADU

Pogovor Carilla s Titom in drugimi voditelji ZKJ

Proučitev medsebojnih odnosov in razmer v Španiji

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 19. — Predsednik Zveze komunistov Jugoslavije Josip Broz Tito je danes sprejel generalnega tajnika Komunistične partije Španije Santiaga Carilla, ki je na vabilo predsedstva jugoslovanske partije včeraj dopotoval v Beograd. Predsednik Tito se je s Carillom zadržal v »daljšem prijateljskem pogovoru«, o katerem vsebinski niso sporočili ničesar. Tanjug v poročilu dodaja, da so v pogovoru Tito - Carillo sodelovali tudi Vladimir Bakarić, Stane Dolanc, Aleksandar Grlić in Dobrovič Vidić. Tito je Carilla po pogovoru zadržal še na kosilu.

Generalni tajnik španske komunistične partije je imel poleg srečanja s Titom danes tudi pogovore s članom predsedstva SFRJ in predsedstva ZKJ Vladimirom Bakarićem, ki so se jih prav tako udeležili tudi Stane Dolanc, Aleksandar Grlić in

Dobrovič Vidić. Ob tej priložnosti so, kot pravi sporočilo, izmenjali mnenja o dejavnosti dveh partij, o aktualnih razmerah v Španiji, o mednarodnih problemih in vprašanjih mednarodnega komunističnega in delavskega gibanja. Beseda je tekla tudi o sodelovanju med ZKJ in KP Španije, ki se sicer » zelo dobro razvijata«.

VLADO BARABAŠ

V okviru nabiralne akcije za prizadete po potresu smo do včeraj zbrali

18.252.790 lir

Prejeli smo tudi 545 Novih dinarjev.

Prispevke sprejemamo v uredništvu v Ul. Montecchi 6, na naš tekoči račun pri TKB, v Tržaški knjigarni in v Dijskem domu.

DELEGACIJA TRŽAŠKE POKRAJINE PRI PREDSTAVNIKIH VLADE IN STRANK

Raba slovenskega jezika in SSG osrednji temi razgovorov v Rimu

Tako podtajnik predsedstva vlade Salizzoni kot predstavniki parlamentarnih skupin strank ustavnega loka priznavajo pravico rabe slovenščine v izvoljenih upravah in zagotavljajo posredovanje za rešitev finančne krize Stalnega slov. gledališča

RIM, 19. — Pravica do rabe slovenščine v izvoljenih organih in kritično stanje Stalnega slovenskega gledališča v Trstu sta bili osrednji točki razgovorov med delegacijo tržaške pokrajinske uprave, podtajnikom predsedstva vlade poslancem Salizzonijem in predstavniki parlamentarnih skupin strank ustavnega loka.

Sklep o odhodu delegacije v Rim je sprejel pokrajinski svet na eni svojih zadnjih sej, ko je bila tudi izglasovana resolucija, v kateri svet priznava našim slovenskim svetovalec načelno pravico, da govorijo v materinem jeziku na sejah pokrajinskega sveta. Delegacija naj bi v Rimu preverila politično voljo vlade in strank ustavnega loka in njihovo stališče do tehnične rešitve tega vprašanja. Obenem pa so predstavniki tržaške pokrajine posvetili veliko pozornost vprašanju SSG, ki se nahaja v izredni finančni krizi predvsem zaradi neizpolnjevanja obveznosti pristojnega ministrstva. Delegacija je vodil predsednik Zanetti, sestavljali pa so jo še pokrajinski odborniki Locchi (KD) ter svetovalec Iskra (KPI), Volk (PSI), Brezgar (SSk) in Pampanin (PLI), ki je zastopal tudi republikansko in socialdemokratsko stranko.

Po dogovoru članov delegacije je podal na vseh sestankih uvodno poročilo predsednik Zanetti, ki je na glasil, da 30 let po vojni slovenska manjšina v Italiji še ne uživa pravic, ki jih priznava ustava, izjemo šol in nekaterih aktov upravnega značaja. Podpis sporazuma v Osimu bi moral predstavljati zaključek neke dobe prehodnega značaja in čas je že, da se manjšini v vseh treh pokrajinah dežele Furlanije - Julijske krajine zagotovijo primeren družbeni, gospodarski in kulturni razvoj z odobritvijo zakona o globalni zaščiti, ki je seveda problem notranje pravne ureditve.

Eno najpomembnejših vprašanj, ki je v zadnjem času zelo aktualno, je zahteva po pravici do rabe slovenskega jezika v izvoljenih organih. To pravico priznavajo manjšini vse stranke ustavnega loka, ki pa se razlikujejo pri vprašanju, kako jo lahko dejansko izvajamo. Zanetti je omenil, da je dvojezičnost že praktično uvedena v štirih občinah tržaške pokrajine in v treh občinah gorjske pokrajine, v rajonih konzultah in v raznih konzorcijskih projektih, se pravi po zadnji konferenci, ki je bila decembra v Bruslju. Tajnik NATO je dodal, da bodo imeli zunanji ministri tudi dvostranske pogovore med seboj in da se bo italijanski zunanji minister Rumor sestel z državnim tajnikom ZDA Kissingerjem in z njim izmenjal misli o najvažnejših mednarodnih vprašanjih.

Zatem je tajnik NATO z zadovoljstvom ugotovil, da je večina članic atlantske zveze premostila gospodarsko krizo in da je sedaj v teku ugoden gospodarski razvoj, ki se bo bolj razvil v prihodnjih mesecih. Pri tem je poudaril, da je zadovoljivo, da je atlantska zveza premostila dosedanja gospodarska krizo brez posledic za svojo obrambno politiko. Izjavil je tudi, da bo osnovna tema zasedanja odnos med obojestranskimi silami Vzhoda in Zahoda v luči nedavnih mednarodnih dogodkov. V tej zvezi bodo zunanji ministri 16 držav proučili potek pogajanj, ki so sedaj v teku, z drža-

gre tu za predlog za spremembo ustave in posebnih statutih avtonomnih dežel, po katerem bi prešla vsa pristojnost glede reševanja manjšinskih vprašanj na deželne uprave. Glede na dolžino postopka, ki ga terjajo ustavni zakoni, pa bo KPI prav tako zopet predložila v parlamentu osnutek zakona za globalno zaščito Slovencev.

Glede zahteve po pravici do rabe slovenskega jezika, KPI ponavlja svoje mnenje, da je to mogoče urediti brez zakona, s konkretnimi upravnimi sklepi, ki pa imajo političen pomen, kot je bilo to narejeno v nekaterih manjšinskih občinah, konzorcijskih in konzulatih.

Skupina KPI je tudi zagotovila takojšnje zanimanje za premostitev krize v SSG.

Na sestanku s podtajnikom predsedstva vlade Salizzonijem je bil prav tako velik del razgovora namenjen krizi SSG. Salizzoni je zagotovil, da se bo osebno pozanimal za pomoč instituciji, ki ne zadeva samo slovenske manjšine, ampak nas vse. Podtajnik je tudi poudaril utemeljenost zahteve po uvedbi pravice do rabe slovenskega jezika v izvoljenih organih, obenem pa se je strinjal s potrebo po zakonu o globalni zaščiti; vse to pa je po njegovem mnenju vprašanje, ki zadeva novi parlament, ki bo moral vključiti v dnevni red prav vprašanje ratifikacije sporazuma v Osimu.

Predsednik poslanske zbornice PSI Mariotti je zagotovil, da bo predlagal na jutrišnji seji centralnega komiteja stranke, naj vključi vprašanje zaščite slovenske manjšine v strankini volilni program, menil pa je, da o drugih obveznostih ni mogoče govoriti vse do 5. julija, ko se prvič sestane novoizvoljeni parlament. Mariotti se je tudi obvezal, da bo še jutri intervjuiral pri ministru Sartiju za rešitev krize v SSG.

Sestalsko delegacijo KD je vodil podpredsednik parlamentarne skupine posl. Bernardi, ki je, kot tudi drugi člani skupine KD poudaril, da bo o vprašanju zaščite slovenske manjšine v Italiji in seveda tudi o vprašanju pravice do rabe slovenskega jezika razpravljala novoizvoljeni parlament. Tudi on je zagotovil svoje zanimanje za rešitev krize SSG, seveda če bo to mogoče. Obvezal se je, da bo posredoval novoizvoljeni parlamentarni skupini KD zahteve tržaške delegacije.

Ob koncu je sprejel delegacijo še tajnik skupine KPI Candolini, ki je izrazil nujnost, da tržaška tajništva strank ustavnega loka s pritiskom na rimska vodstva dosežejo hitrejšo rešitev problema, ki zadevajo slovensko manjšino.

Vest o obisku tržaške pokrajinske delegacije v Rimu je v poznih večernih urah razširila tudi tiskovna agencija Italia.

V OSLO ZASEDANJE SVETA ATLANTSKE ZVEZE

Proučitev odnosov z Vzhodom in položaja v Sredozemlju

Tiskovna konferenca tajnika NATO Josepha Lunsu

OSLO, 19. — Tukaj se bo jutri sestel atlantski svet na svojem prvem letnem zasedanju. Ob tej priložnosti je imel danes tajnik NATO Joseph Luns tiskovno konferenco, na kateri je sporočil, da se bo zasedanje udeležilo vseh 16 zunanjih ministrov šestnajstih članic atlantske zveze, ki se bodo pogovorili o razvoju mednarodne politike v zadnjih petih mesecih, se pravi po zadnji konferenci, ki je bila decembra v Bruslju. Tajnik NATO je dodal, da bodo imeli zunanji ministri tudi dvostranske pogovore med seboj in da se bo italijanski zunanji minister Rumor sestel z državnim tajnikom ZDA Kissingerjem in z njim izmenjal misli o najvažnejših mednarodnih vprašanjih.

Zatem je tajnik NATO z zadovoljstvom ugotovil, da je večina članic atlantske zveze premostila gospodarsko krizo in da je sedaj v teku ugoden gospodarski razvoj, ki se bo bolj razvil v prihodnjih mesecih. Pri tem je poudaril, da je zadovoljivo, da je atlantska zveza premostila dosedanja gospodarska krizo brez posledic za svojo obrambno politiko. Izjavil je tudi, da bo osnovna tema zasedanja odnos med obojestranskimi silami Vzhoda in Zahoda v luči nedavnih mednarodnih dogodkov. V tej zvezi bodo zunanji ministri 16 držav proučili potek pogajanj, ki so sedaj v teku, z drža-

vami vzhodne Evrope predvsem o vprašanju, ki ovirajo napredovanje pogovorov. Gre pri tem za pogajanja na Dunaju o zmanjšanju oboroženosti sil. Glede tega vprašanja je Luns sporočil, da namerava zahodne države, ne glede na potek pogajanj z Vzhodom, uresničiti svoj nameri o umiku iz Evrope dolocenega števila bomb z jedrsko konvencijo, letal, ki prevažajo jedrske bombe raketnih izstrelit, ki so nastanjen v srednji Evropi.

Poleg tega bodo v dveh dneh zasedanja pogledali tudi nekatera vprašanja, ki se sedaj postavljajo v zvezi s konferenco o evropski varnosti in sodelovanju in z zaključno listino, ki je bila podpisana v Helsinkih lanskega avgusta. Po mnenju Lunsu, se uspehi omenjene konference zelo skromni.

Del pogovorov bodo zunanji ministri atlantske zveze posvetili tudi položaju v Sredozemlju, zlasti pa o odnosom med Grčijo in Turčijo glede Cibra ter odnosom med Veliko Britanijo in Islandijo, ki so si v laseh zaradi »vojne za slanke«. V tej zvezi je napovedal, da se bosta v Oslo neposredno srečala grški in turški zunanji ministri.

Pred koncem konference so časnika postavili Lunsu večje število vprašanj o položaju v Italiji in o morebitnem razvoju v tej sredozemski deželi po južinskih volitvah. Tajnik NATO ni hotel neposredno odgovoriti na ta vprašanja in je samo pojasnil, da na dnevnem redu zasedanja sveta NATO ni tega vprašanja, osebno pa ni hotel nič povedati, kaj bi NATO naredila, če bi italijanski komunisti po prihodnjih parlamentarnih volitvah prišli v vlado. Dejal je samo, da so to »notranja vprašanja države članice NATO«, o katerih »mi ne razpravljamo«, čeprav je zaključil, da je možno, da bo atlantska zveza o tem vprašanju, če bo nastalo, razpravljala v prihodnosti.

Kissingerjev obisk evropskim državam

NEW YORK, 19. — Ob robu rednega zasedanja atlantskega sveta bo Kissinger obiskal več evropskih prestolnic. Obisk bo zaključil 27. maja v Londonu, pred tem pa bo navezal stike s kolegi v Oslo, Bonn, na Švedskem, v Luksemburgu. Glavna tema je izredne Kissingerjeve turneje bo »nevarnost prihoda komunistov v vlado« v Italiji in Franciji. Kissinger bo skušal prepričati evropske politike, da vstop KPI v vlado in zmaga Mitterranda-ve koalicije v Franciji lahko pomeni konec NATO. Oreh bo trd tudi zato, ker so v marsikateri evropski državi prepričani, da bi NATO taka možnost ne prizadela, kot je ni prizadela prisotnost komunistov v vladah na Portugalskem in na Islandiji.

Skupščina članov kolektiva Stalnega slovenskega gledališča je včeraj sprejela sklep o zasedbi Kulturnega doma kot zaostritev boja za rešitev finančne krize in za dokončno ureditev pravnega statusa gledališča. Podrobneje o zasedbi poročamo na tržaški strani. Na sliki: del kolektiva SSG v zasednem Kulturnem domu.

TRŽAŠKI DNEVNIK

ZAOSTRITEV BOJA ZA STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRŽAŠKEM VOLILNEM OKROŽJU

KOLEKTIV SSG SPREJEL SKLEP
O ZASEDBI KULTURNEGA DOMA

Slovenska prosvetna zveza izreka SSG svojo solidarnost in podporo - Vprašani svetovalec PSI in KPI na predsednika deželne sveta - Intervencije delegacije tržaške pokrajinske uprave v Rimu

Bitka za Stalno slovensko gledališče je z večeršnjim sklepom skupščine članov kolektiva SSG o zasedbi Kulturnega doma, prešla v novo, ostrejšo fazo, ki je nujna posledica dejstva, da vsi dosedanja napori tako kolektiva k t. ravnateljstvu s prekinitvijo delovanja ter upravnega sveta, niso dali takih konkretnih rezultatov, ki bi zagotavljali premostitev finančne krize in sistemski rešitev vprašanih SSG z dokončnim definiranjem njegovega pravnega statusa.

Na skupščini so člani kolektiva sprejeli naslednjo izjavo:

«Skupščina članov Stalnega slovenskega gledališča je ob prisotnosti predstavnikov sindikalnih federacij CGIL, CISL in CGIL-UII soglasno sklenila, da zasede Kulturni dom. S to odločitvijo želimo podpreti pravni svet Stalnega slovenskega gledališča v naporih za ureditev vseh odprtih vprašanih tekoče sezone in zagotoviti nemotenega dela v novi sezoni, ki je v zvezi s priznanjem ustreznega statusa za gledališče slovenske narodnostne skupnosti in Italiji.

Ustanovljen je bil koordinacijski odbor iz predstavnikov kolektiva in članov upravnega sveta. Na sinočnji prvi seji je izobiloval akcijski program za naslednje dni.

S tem sklepom je Kulturni dom do nadaljnjega zaprt. Življenja v njem pa teče po pravilniku, kar je za tako obliko boja uveljavljanje, kar pomeni, da člani kolektiva prevzemajo nase odgovornost za red in vzdrževanje Kulturnega doma. Člani kolektiva so ustanovili poseben agencijski odbor, ki se bo sestajal vsak dan ob 10. uri dopoldne. Prav tako so ustanovili tiskovni odbor, ki bo skrbel za obveščanje javnosti o poteku zasedbe in o izvajanju zastavljenega akcijskega programa. Po potrebi se bo sproti sestajal tudi celotni koordinacijski odbor.

Sklep o zasedbi Kulturnega doma, kot nadaljnji obliki boja kolektiva SSG, bo nedvomno močno odjeknil med vso slovensko in demokratično italijansko javnostjo, ki je že doslej spremljala napore kolektiva in vodstva SSG z izrazi solidarnosti in z vsestransko podporo.

Delegacija kolektiva SSG se je že sinoči sestala s člani predsedstva Slovenske prosvetne zveze ter jih podrobneje seznanila z nevdzdržnim položajem, s katerim se sooča Stalno slovensko gledališče in z njim v zamejska slovenska skupnost in ki ga je povzročilo neizpolnjevanje obveznosti s strani vladnih organov in krajevnih uprav. Posebej so obrazilo škodo o zasedbi Kulturnega doma, ki je bila pred srečanjem s Slovensko prosvetno zvezo je bil tudi ta, da bi skupno preučili probleme, ki jih sklep kolektiva SSG o zasedbi Kulturnega doma odpira tudi za t. organizacijo, kajti SPZ načrtuje za prihodnje dni revijo otroških pevskih zborov v Kulturnem domu.

Člani SPZ so izrazili popolno solidarnost z upravičenim bojem gledališkega kolektiva, ki mora biti hkrati boj vseh zamejskih Slovencev, ter zagotovili vso podporo zvezi in društvu v tem boju. To solidarnost je predsedstvo SPZ izrazilo že na svoji seji, ki je bila pred srečanjem s predstavniki gledališča.

V zvezi s kritičnim položajem, v katerem se je našlo Stalno slovensko gledališče zaradi neizpolnjenih obveznosti vladnih organov in krajevnih uprav, sta bili večerj vloženi dve pismeni vprašanji na predsednika deželne sveta. Svetovalec PSI zafagnini v svojem vprašanju ugotavlja, da predstavljajo sklep upravnega sveta Stalnega slovenskega gledališča, da prekine svojo dejavnost, hud udarec za kulturno stvarnost slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Zato vprašuje predsednika, kaj namerava ukreniti deželna uprava, da bi zagotovila SSG potrebna sredstva za premostitev sedanje ga hudega finančnega položaja in omogočila dejavnost, ki predstavlja bogastvo za kulturni razvoj vse deželne skupnosti.

Podobno vprašanje so predsedniku deželne sveta poslali svetovalec KPI Lovriha, Colli, Zorzenon, Moschionj in Bosari. V njem med drugim poudarjajo, da odigrava Stalno slovensko gledališče v Trstu izredno pomembno vlogo ne le za slovensko narodnostno skupnost, temveč za kulturno bogatitev življenja v naši deželi.

Na kritičen položaj Stalnega slovenskega gledališča zaradi neizpolnjenih obveznosti s strani pristojnega ministrstva, so večerj opozorili predstavniki vlade in predstavniki parlamentarnih skupin strank ustavnega loka tudi člani delegacije tržaške pokrajinske uprave, ki so se mudili v Rimu v zvezi z vprašanjem rabe slovensčine v izvoljenih krajevnih upravah. O teh posegih poročamo na prvi strani, tu naj le ponovimo, da so tako podtajnik predsedstva vlade Salizzoni kot predstavniki strank razumeli, da je treba vprašanje Stalnega slovenskega gledališča rešiti in so v tem smislu tudi

zagotovili vso svojo podporo in posredovanje. Predsednik poslanske zbornice PSI Mariotti je med drugim napovedal, da bo že danes intervenerjal pri ministru Sartiju za rešitev krize SSG.

Delegacija SKGZ
na obisku pri reški
trgovinski zbornici

Delegacija izvršnega odbora SKGZ, v katero sta bila vključena tudi predstavnika Gospodarskega združenja in Kmečke zveze in ki jo je vodil predsednik Boris Race, je v terek obiskala trgovinsko zbornico na Reki, kjer se je sestala s predsednikom Zvonkom Poščičem, predsednikom Transjuga Širolo in generalnim direktorjem Riječke banke Tugunjem ter njihovimi sodelavci. Sprejem je bil prisrčen in odprt. Po uvodnih pozdravih in predstavitvi je prišlo do sproščenega razgovora, izmenjave misli in mnenj, zlasti o položaju slovenske manjšine v Italiji v zvezi s sklenjenim osimskim sporazumom in njegovim izvajanjem, o položaju v Beneški Sloveniji po katastrofalnem potresu ter o drugih splošnih političnih in gospodarskih problemih slovenske manjšine v Italiji. Predstavniki trgovinske zbornice Reke so se zanimali za številne probleme in so pokazali tudi dokaj dobro poznavanje položaja naše manjšine v Italiji, ter razumevanje do še odprtih in nerešenih vprašanih.

Ob sklepu razgovorov je prišlo do sporazuma, da se bodo nadaljnji stiki med trgovinsko zbornico Reke in SKGZ odvijali neposredno preko obeh gospodarskih organizacij, Gospodarskega združenja in Kmečke zveze oziroma njenih članov.

V Pulju zasedanje
mešane komisije

V Pulju se je začelo 12. zasedanje jugoslovansko-italijanske mešane komisije, ki je posvečeno vprašanju potniškega in blagovnega prometa med obema državama. Jugoslovansko delegacijo zastopajo predstavniki Slovenije, Hrvaške, Črne gore in Srbije, Italijo pa zastopajo predstavniki dežele Furlanije - Julijske krajine in mesta Trsta. Med drugim je bil na zasedanju sprejet predlog italijanske delegacije, da bi odprli nove redne proge za potniški promet. Ena od teh bo povezovala Trst s Pazinom in Puljem. Mešana komisija je obenem ugotovila, da je položaj v obsej nem področju zadovoljiv in da se

TOČNO OB 70. LETNICI

Dr. Aldo Renzi zaključil
svojo dolgo sodno kariero

Šest let je bil predsednik prizivnega porotnega sodišča
Tudi sodstvo mora upoštevati pravične zahteve Slovencev

Dr. Aldo Renzi, predsednik prizivnega porotnega sodišča, najvišji predstavnik sodne oblasti v naši deželi, je večerj, prav na svoj rojstni dan, zaključil svojo kariero in se poslovil od svojih sodelavcev. Na željo javljenja je bila svečanost brez običajne zakuske in podelitve spominske kolajne ter bodo vsoto, določen v ta namen, izročili za pomoč prizadetim po potresu.

Dr. Aldo Renzi se je rodil v Trstu 19.5.1906, začel je svojo službo leta 1931 kot sodni avditor, po nekaj mesecih pa je bil že imenovan za prvorja v Senožečah, kjer je ostal do leta 1933, ko je bil premeščen v Gorico, leta 1934 pa kot sodnik v Videm, od koder se je čez dobro leto spet vrnil v Gorico, kjer je ostal do konca leta 1937, ko je bil premeščen v Trst. Leta 1949 je bil imenovan za predsednika sekcije na prizivnem sodišču, leta 1965 je bil premeščen v Trident, od koder se je čez dobro leto dokončno vrnil v Trst. Februarja leta 1970 je dosegel vrhunec svoje kariere in je bil imenovan za predsednika prizivnega porotnega sodišča.

Z odhodom dr. Renzija je nastala še večja vrzel v vrhovih tržaškega sodstva. Zdaj je namreč prazno njegovo mesto, poleg tega nista zasedeni tudi mesti predsednika sodišča (po odhodu dr. Giannuzzija) ter mesto državnega pravdnika (po smrti dr. Santonastasa). Prav tako ni so zasedena tudi nekatera mesta predsednikov sekcij. Jasno je torej, da zaradi tega sodstvo ne deluje, kot bi moralo. Prav tako pa je vedno bolj občutna potreba, da na odgovorna mesta pridejo sposobni in razgledani ljudje, ki čutijo utrip in pretrese naše družbe ter poznajo razmere našega mesta in naše dežele.

Se posebej pa moramo poudariti zahtevo, da tudi sodstvo, v večji meri kot doslej, upošteva obstoj, specifične razmere in potrebe, pravice slovenske narodnostne skupnosti.

● Na sedežu v Ul. Foscolo 7 se bo danes, ob 19.30, sestala rajonska konzulta za Storo mitnico. Na dnevnem redu bo izvolitev predsednika.

Federacija upokojencev
nakazala 2.000.000 lir

Deželna federacija upokojencev je na zadnji seji 13. maja razpravljala o težkih posledicah katastrofalnega potresa v Furlaniji - Julijski krajini ter izrazila solidarnost s prizadetim prebivalstvom. Kot prispevek za obnovo je tajništvo sklenilo nakazati 2.000.000 lir.

Sprejeli so tudi sklep naj bi v krajevnih uradih federacije pričeli zbirati prispevke.

MESEC DNI PRED PARLAMENTARNIMI VOLITVAMI

S predložitvijo kandidatnih list
volilna kampanja stopa v novo fazo

Nevarnost razpršitve glasov zaradi nastopa manjših in krajevnih strank - Komunisti bodo v soboto uradno začeli volilno kampanjo

Sinoči ob 20. uri so se dokončno zapirala vrata volilnih uradov tržaškega prizivnega sodišča, kjer so izdelje liste sprejemali kandidatne liste za parlamentarne volitve 20. in 21. junija. Z razliko od prejšnjih dni so tokrat funkcijonarji obeh uradov (enega za poslansko zbornico in drugega za senat) imeli obilo dela, saj je večina strank počakala prav zadnji dan za predložitve svojih kandidatov. Zadnji so se v uradu za poslansko zbornico oglasili predstavniki Slovenske skupnosti, za senat pa so bili zadnji radikalci.

Vsekakor je sedaj slika kandidatov in strank, ki bodo nastopile na volitvah, jasna. Za poslansko zbornico je predložilo svoje liste enajst strank, in sicer po vrstnem redu KPI, radikalna stranka in MSI, ki so svoje liste vložile na sodišču že v nedeljo tik po odprtju volilnih uradov, nato independentisti gibanja, šeste samo dve. Proletarska demokracija pa je sklenila, da glede sedaj povabi svoje volivce, naj oddajo glas za komunistično partijo.

Prva ugotovitev, ki se vsiljuje ob pogledu na celoten seznam kandidatnih list, zadeva veliko število strank, ki bodo nastopile na volitvah za poslansko zbornico, kar ustvarja resno nevarnost razpršitve glasov. Prvic se v našem mestu predstavljata na volitvah radikalna stranka in proletarska demokracija, ki bosta nujno oddajali glasove levičarskim strankam, prva predvsem socialistom, druga pa komunistom. Za obe stranki pa obstaja tudi možnost, da vsaj v enem velikem okrožju v Italiji zbereta toliko glasov, da lahko direktno izvolita svojega predstavnika v parlament. To je pogoj, da gredo ostali glasovi teh strank v tako imenovani vsedravnji koteli, sicer bi bili povsem neizkoriščeni, kot se je zgodilo na parlamentarnih volitvah leta 1972 s stranko proletarske enotnosti (PSIUP), ki si ni zagotovila niti enega poslanca kljub temu, da je prejela približno milijon glasov. Prav tako bodo nujno ostali neizkoriščeni tudi glasovi, ki jih bo prejela Slovenska skupnost, ki seveda nima možnosti, da bi poslala svojega predstavnika v parlament. Isto velja za independentiste.

Glede senata pa predstavlja glavno novost dogovor med tako imenovanimi laičnimi strankami, se pravi med PRI, PLI in PSDI, ki pa je bil izredno težaven in je povzročil tudi nemalo slabih krvi. Prišlo je namreč do sporov med vsedravnimi in krajevnimi vodstvi strank glede imenovanja kandidatov. Kot smo že poročali, so se tri stranke na krajevni ravni zavzemale za kandidature časnika Enza Betize, Dalmatina po rodu, ki bi utegnil zbrati v Trstu glasove iz begunskih krogov. Vse državno vodstvo pa je vsililo kandidato Alberta Roncheya, ki je v našem mestu povsem nepoznan. Ime kandidata je v tem primeru zelo važno, kajti na osnovi rezultatov volitev 15. junija lani di različne stranke imele realno možnost, da bi izvolile senatorja v prvem tržaškem okrožju. Znano pa je tudi, da tako liberalna kot socialdemokratska stranka preživljata hudo krizo in da ni mogoče izključiti nadaljnje izgube glasov.

Volilna kampanja pa je vsekakor še vedno v zatišju. Volilne shode

Drevi v Avditoriju
«Kmalu doma»

Drevi ob 20.30 se bo v Avditoriju predstavilo gledališče «La Contrada» z dvojevanjo v tržaškem narčju «Kmalu doma» - «A casa tra un poco». Avtorja dela sta Roberto Damiani in Claudio Grisanchi, režiser pa je Francesco Macedonio.

Delo prikazuje stanko kurjacev na ladjah Tržaškega Lloydja leta 1902 in dogodeke v tržaški proletarski družini.

Na volilnem uradu za poslansko zbornico sta zadnja predložila svoje liste predstavniki Slovenske skupnosti.

58 KANDIDATOV IZ 11 STRANK
SE BO POTEGOVALO ZA IZVOLITEV

44 jih bo nastopilo na 11 listah za poslansko zbornico, 14 pa na sedmih listah za senat

Objavljamo v celoti seznam strank in kandidatov, ki bodo nastopili na junjskih parlamentarnih volitvah. Na glasovnicah bodo stranke navedene v istem vrstnem redu (gre za vrstni red predložitve kandidatnih list na sodišču). Na glasovnicah za poslansko zbornico bodo samo simboli strank, na glasovnicah za senat pa bo poleg znaka tudi ime kandidata. Naj se omenimo, da se v našem seznamu kandidatov za senat prvo ime nanaša na prvo tržaško okrožje (mestno središče), drugo pa na drugo okrožje (okolica).

POSLOVNA ZBORNICA

1. KPI — Antonino Cuffaro, Vincenzo Campagna, Stojan Spetič, Giorgio Tamburini.
2. Radikalna stranka — Giuliana Sandroni - Danieli, Dora Pezzilli, Clara Marzi, Mario Puljati.
3. MSI — Renzo de Vidovich, Sergio

4. Indip. gibanje — Giovanni Marchesich, Natale Favento, Giorgio Marchesich in Enio Tossi.
5. PRI — Roberto della Loggia, Sergio Pacor, Ezio Voli, Pio Riego Zennaro.
6. PSI — Gioacchino Tringale, Sabina Benedetti - Haglich, Dušan Košuta, Luciano Semerani.
7. KD — Corrado Belci, Ruggero Battellini, Vanna Pecorari-Marson, Giorgio Tombesi.
8. PLI — Pietro Borgna, Manlio Cecovini, Italo Stener, Augusto Trebbi.
9. Prol. dem. — Franco Rotelli, Renato Pizzi, Zdravko Babič, Silva Zorzet poročenca Sandrin.

10. PSDI — Marco Bercè, Bruno Padovani, Oberdan Pierandrei, Fabio Suadi.
 11. SSk — Rafko Dolhar, Boris Gombač, Antek Terčon, Alojz Tul.
- SENAT
1. KPI — Fausto Monfalcon, Jelka Gerbec.
 2. MSI — Giovanni Tomasi, Italo Gabrielli.
 3. PLI PRI PSDI — Alberto Ronchey, Aldo Pamparin.
 4. PSI — Ferdinando Gobbato, Roberto Kervin.
 5. KD — Roberto Hausbrandt, Anita Slatti.
 6. SSk — Aleš Lokar, Milan Sosič.
 7. Radikalna stranka — Mario de Marchi, Fulvio Fumi.

Tonutti zapustil mesto
predsednika pristanišča

Predsednik tržaške pristaniške ustanove Giuseppe Tonutti se je odpovedal svoji funkciji, ker bo kandidiral na skorajšnjih parlamentarnih volitvah v videmskem senatnem okrožju. Na zadnji seji vodstva avtonomne ustanove tržaškega pristanišča so se od njega poslovili njegovi najbližji sodelavci, med njimi generalni ravnatelj Colautti in podpredsednik kontraadmiral Giammarini, ki bo v pričakovanju imenovanja naslednika začasno opravljal predsedniške posle.

Ob Tonuttijevem odstopu je tržaška KD v svoji noči poudarila dragoceno delo, ki ga je predsednik opravil v korist tržaškega pristanišča.

Kot je znano, je Tonutti tudi deželni tajnik KD, pričakujejo pa, da bo odstopil tudi za tega mesta. Njegovo mesto bi moral prevzeti sedanji načelnik svetovalske skupine KD v deželnem rvetu Coloni.

JUTRI V MILJAH
Zanimiva diskusija
o verski vzgoji

Jutri, v petek, ob 20.30, bo v sejni dvorani miljskega občinskega sveta zanimiva javna diskusija na temo «Verska vzgoja in obnova šole». Uvodno poročilo bo imel prof. Franco Pabbani, profesor na univerzi v Tridentu, nato bo govoril msgr. Giovanni Gatti, ravnatelj katoliškega urada pri nadškofiji v Bolonji. Sledila bo diskusija.

● Aegaeat sporoča, da so preumerni avtobusi na progi št. 11 (od Lovca v Rocci), ki bodo sedaj vozili po Ul. M. d'Azeglio, Largo Nicolini, Ul. Pascoli, Ul. Conti, Ul. Porta, Ul. Rossetti. Avtobusi so bodo in obratu ter si polomil obe nogi.

TEDEN KONGRESOV O TUMORJIH

Včeraj se je uspešno zaključil
državni kongres o termografiji

Poleg kongresa o termografiji so v teh dneh v Grljanu in Nabrežini tudi vsedravnji kongresi o onkologiji in kancerologiji

Včeraj se je v Grljanu zaključil prvi državni kongres o termografiji, katerega se je udeležilo okoli 150 izvedencev, ki se ukvarjajo s to še mlado zdravstveno stroko. Ističasno se je v ENAL hotelu na nabrežinskem nabrežju nadaljeval tudi drugi državni kongres o onkologiji, katerega so tudi odprli pred dvema dnevmoma. Danes pa bodo odprli še sedmi državni kongres o kancerologiji, ki bo tako zaključil tržaški zdravstveni teden posvečen tumorjem.

Na prvem kongresu je bila večerj jutraj okrogla miza o rabi termografije v študiju neoplastične patologije, kateri je sledilo predavanje prof. Hachetta iz Londona, ki je namenjati medicini. V popoldanskem urah je bila še okrogla miza o uporabi termografije v onkologiji sami. Kongres sta zaključila predsednik italijanske termografske družbe profesor Pistoiene in dr. Spitalier, ki sta podala okvirno sliko kongresa samega.

Na kongresu o onkologiji pa so prisotni razpravljali o nekaterih specifičnih problemih, kot so terapija boleznih same in organizacija zdravstvene oskrbe na tem področju.

Predstavljena knjiga
«Kraške gobe»

V polni dvorani časnikaškega krožka so večerj predstavili občinstvu knjigo univ. prof. Renata Mezzeze «Funghi del Carso» (Kraške gobe). Avtor, znan botanik in poljvalovec Krasa, namreč opisuje v svoji knjigi, ki jo je založila Tržaška hranilnica le gobe, užitne in strupene, ki rastejo na Krasu in v bližnjih krajih. Napisal je tekst in knjigo sam slikovno opremil, oziroma naslikal gobe z akvarelom ali tempero čim bolj realistično in v raznih barvnih odtenkih. Znano je namreč, da se gobe spoznavajo ne samo po obliki, ampak predvsem po barvi.

Pomen knjige in njeno vsebino je na kratko orisal prof. Alessand Pignatti docent botanike na tržaški univerzi, prof. Mezzena pa

Hudo ranjen vespišt
pri trčenju v zid

Na Bazovskih cestih se je pripetila sinoči, malo pred 22. uro, huda prometna nesreča, pri kateri se je resno poškodoval 25-letni Mario Visintini iz Jeričjeve ulice 33. Pevljal se je z vespo 125 (TS 36225) v smeri Bazovice, ko je iz še nepojasnjenih razlogov izgubil nadzorstvo nad vozilom ter se zaletel v obstestni zid. Nesreča se je pripetila nekoliko vzhodno od kamoloma Faccanoni. Domnevajo, da je mladenič obšla slabost, ali pa da ga je presleplila svetloba žarometov. Na kraj nesreče je kmalu nato prišlo osebje Rdečega križa, ki je nezvestnega Visintinija odpeljal v bolnišnico, kjer so ga zaradi hudega udarca v glavo ter drugih poškodb sprejeli na oddelku za oživljanje s strogo pridržano prognozo.

Obvestilo Kmečke zveze

Kmečka zveza obvešča člane, da bodo njeni uradi izpolnjevali prijave dohodkov do 22. t. m., in sicer izključno članom.

Da ne bodo čakali zama, naj imajo člani s seboj: 1. Kopijo lanske prijave (razen če je niso pustili v naših uradih), ali posestne liste za zemljišča in za hiše.

2. Davčne kartele (zadnje, ki so jih dobili).

3. Osebone podatke vseh družinskih članov.

4. Potrdila delodajalcev o lani izplačanih prejemkih (Mod. 101) a li pokonjnih ter morebitnih izplačanih zaostankih ali odpravninah (Mod. 102), ali o otroških dokladah za kmete.

5. Podatke o avtih, ki jih imajo.

6. Potrdila o dohodkih in stroških v zvezi z avtonomnim delom (morebitni prevozi za druga, občastna dela, itd.).

Uradi Kmečke zveze bodo poslovali v rednem poslovnem času.

Šolske vesti

Šola Glasbene matice Trst in PD Igo Gruden priredita nastop dolenskih glasbenih šol v soboto, 22. t. m., ob 17. uri v dvorani PD Igo Gruden v Nabrežini.

Šola Glasbene matice Trst priredi 22. t. m. ob 20. uri v Mali dvorani Kulturnega doma, II. zaključno akademijo. Vstop prost.

Moški pevski zbor «I. Gruden»

in dekliški pevski zbor «I. Gruden»

pod vodstvom Sergija Radovića prirejata koncert v društveni dvorani v Nabrežini.

Kot izredni gost bo sodeloval Stane Rattresen, član SSG iz Trsta.

Koncert bo v nedeljo, 23. t. m., z začetkom ob 18. uri.

Vljudno vabljeni.

Cisti dobicek večera je namenjen žrtvam potresa v Beneški Sloveniji.

SPDT priredi v nedeljo, 23. maja, v Živčevi dolini pod Volnikom, ob priliki 30-letnice obnove društva

PLANINSKI MITING

Program je sledeč:

Ob 9. uri: zbirališče v Repnu (na glavnem trgu)

Ob 10. uri: start tekmovalnega pohoda v Živčevi dolini

Ob 15. uri: nagajevanje

V popoldanskih urah je otroški poligon in prosta zabava. Za jedatjo in pijačo je preskrbljeno.

Razstave

V umetnostni galeriji «Il Tribbino» so odprli razstavo najnovejših del tržaškega slikarja P. Ferfoglie. Razstava bo odprta do 27. maja.

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 20. maja BERNARD
Sonce vzhaja ob 4.28 in zatone ob 19.35 — Dolžina dneva 15.07 — Luna vzhaja ob 0.14 in zatone ob 11.15.
Jutri, PETEK, 21. maja IVON

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 26,4 stopinje, najnižja 17,2, ob 19. uri 23 stopinje, zračni pritisk 1010,7 pada, vlaga 48 odst., brez vetra, moirje mirno, temperatura morja 19,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 19. maja se je v Trstu rodilo 9 otrok, umrlo pa 11 oseb.

Umrli so: 77-letni Erminio Lussetti, 73-letna Antonia Benich vd. Canziani, 68-letni Isidoro Tomasselli, 72-letni Giuseppe Sabrini, 84-letna Emilia Turel vd. Dugulin, 41-letni Marcello Puzzer, 73-letna Benvenuta Catanzaru roj. Dorigo, 72-letni Giuseppe Prodan, 91-letna Elena Filipusich vd. Trinca, 56-letni Alessandro Vicig, 80-letna Regina Liebmann vd. Matošič Loriani.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)

Rossetti - Emili, Ul. Combi 19; Al Samaritano, Trg Ospedale 8; Neri, Ul. Dante 7.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30)

All'Alabarda, Ul. dell'Istria 7; Grigolano, Alla Minerva, Trg Giotti 1; Ai Due Mori, Trg Unità 4.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba za zavarovalnice INAM in ENPAS od 22. do 7. ure, tel. št. 732-627.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčinje: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Seljan: tel. 209-197; Zavrje: tel. 213-137; Milije: tel. 271-124.

Dne 19. t. m. nas je nenadoma zapustil

ALOJZ NEMEC

Pogreb bo jutri, v petek, ob 10.45 iz mrtvašnice splošne bolnišnice.

Zalostno vest sporočajo žena Franci, hči Miranda z možem Ignacijem, vnuk Aleksander in brat Josip z drugimi sorodniki

Trst, 20. maja 1976
(Občinska pogrebna služba)

Gledališča

VERDI

Pri gledališki blagajni so na razpolago vstopnice za jutrišnji (ob 21. uri, red A) in sob

Svetovalska skupina KPI predlaga ustanovitev posebnega organa

SREČANJE LOVSKIH PEVSKIH ZBOROV

Te "Potebe iz sanj" so
bile napisane v letih
strahot 1914-1919. Drlo
je razumljivo, da marsi
kateri beseda ni lahko
poodaljena, kakor bi
po vsaj pravi moralni
biti, da je marsi kateri
zadržati in prebrisan. Tudi
drlo pa ni njegove vse,
kakor je bilo; po zgledu
drlo teh barih, dan in
po spomin.

Jesen 1914.

Jovan Cankar

OB 100-LETNÍCI

Tržaška knjižarna

Mali oglaš

STANOVANJA
veljajo več če so

Slovenci nastopajo na treh kandidatnih listah

Priprave na letošnjo fotografsko razstavo

Zavrtnjen predlog o poimenovanju ulic po zaslužnih slovenskih možeh

Včera - dnes

minio Pizzucchini, 84-letni upokojenec
Roberto Donati, 57-letni delavec A
tomic, 59-letni upokojenec, 2

tonio Visintin, 70-letna gospodinja Maria Pussini vd. Raccaro.

FRANCA SREBOTNIKA OBSODIL NA SEDEM LET ZAPORA

Ul. Manzoni 41, vozniško dovoljenje, vrata zaprta.

V porušenem Breginju so si preb

valci morali urediti zasilna bivališča.

tonio Visintin, 70-letna gospodinja Maria Pussini vd. Raccaro.

PODATKI MEDAMERIŠKE BANKE PRAVIJO TAKOLE

Latinska Amerika že prezadolžena

Lani za 12 milijard dolarjev zunanjetrgovinskega primanjkljaja

BUENOS AIRES, 19. maja — Ni bilo redko slišati, da postaja Latinska Amerika smodnišnica sveta. Razlog temu naj bi bil v nesorazmerju med naraščanjem prebivalstva in ekonomskih in socialnih možnostih teh dežel. Že zdavnaj so statistični podatki povedali, da se prebivalstvo teh dežel preneha množiti, vsem ko je ekonomski razvoj prepočasen. Da imajo pri tem nekaj krivde tudi bogati severni sosedje, predvsem ZDA, ni nikakega dvoma, pa čeprav se prav v ZDA kaj radi pohvalijo, da bi v Latinski Ameriki bilo še slabše, če bi ne bilo njihove pomoči. Številke, konkretni podatki pa govorijo drugače, toda pustimo to ob strani in pogledajmo, kaj pravijo naslednji podatki.

Medameriška banka za razvoj je prav to dni objavila nekaj zelo zgovornih podatkov, ki pravijo, da je Latinska Amerika hudo zadolžena, preveč zadolžena, da bi se mogla normalno razvijati. Podatki Medameriške banke za razvoj in sicer njeno letošnje letno poročilo dobesedno pravi, da je lanskeletni ekonomski razvoj vseh držav Latinske Amerike dosegel komaj 3 odstotke. Če se je v dosedanjem času napredek v nekaterih deželah komaj komaj zaznamoval, ko je znanstveni napredek pri celotnem odstotku, kako naj bi govorili o napredku sedaj, ko je govor o treh odstotkih ekonomskega napredka. Ekonomski strokovnjaki pa k temu dodajajo, da bodo v bližnji prihodnosti razmere še slabše, ker bogate dežele zavračajo svoje sedanje težave na rame siromašnejših, nerazvitejših.

V poročilu Medameriške banke za razvoj beremo dobesedno, da se je lanskeletni deficit držav Latinske Amerike povzpel na polnih 12 milijard in pol dolarjev. Pri tem bi bilo dobro dodati, da je med temi državami tudi Venezuela, torej država, ki spada med velike izvoznike nafte. Hkrati velja še ena ugotovitev: izvoz iz dežel Latinske Amerike je za lani skrčil za 6 odstotkov.

Ob takšnem stanju, s čim si te dežele pomagajo iz težav? Z vedno večjimi tujnimi posojili ter z vedno večjim dotokom tujega kapitala. Seveda prihaja največ kapitala iz ZDA, ki postajajo nekakšen »jerob« vse južnoameriške celine, saj so dežele Latinske Amerike samo v lanskem letu dobile na račun dotoka tujega preveč severnoameriškega kapitala novih 10 milijard dolarjev.

Toda to postaja nevarno breme. Tudi če ne upoštevamo tujih kapitalov, ki so se polastili tovarn, rudnikov, plantaž in drugih bogastev dežel Latinske Amerike, drži ugotovitev znanih ekonomistov, da dolgujejo dežele Latinske Amerike že nad 50 milijard dolarjev, v veliki večini Zdrženim državam. Medameriška banka za razvoj navaja v zvezi z dolgovi latinskoameriških držav naslednje podatke: Brazilija ima nad 20 milijard dolarjev dolgov, torej še več kot Italija, ki je trenutno najbolj zadolžena država v Evropi. Argentina dolguje tujni nad 10 milijard dolarjev. Čile se v dolgovih približuje Argentini. Sicer pa iz letnega poročila Medameriške banke izhaja, da gre trideset odstotkov vrednosti latinskoameriškega izvoza samo za kritje obresti in za odplačevanje dolgov, torej o brestih in vsakoletnih dohodkih ni govora.

Ker smo že ugotovili, da so lani latinskoameriške dežele imele za

obilnih 12 milijard in pol zunanjetrgovinskega primanjkljaja, kako naj se pričakuje, da bodo te dežele odplačale svoje dolge in se kaj privarčevale, da bi imele dovolj sredstev za nakup strojev, naprav in drugih materialov za svojo industrializacijo.

Za konec samo še en podatek, ki pa je zelo zgovoren:

Statistični podatki nam povedo, da se je prebivalstvo Latinske Amerike v zadnjih 15 letih povečalo za malo manj kot 90 odstotkov, to se pravi, da bo Latinska Amerika potrebovala le kakih 17 ali 18 let, da se njeno prebivalstvo podvoji. V svetovnem merilu pa velja doba 30 do 35 let in kljub temu demografija tarnajo ter opozarjajo, da človeštvu grozi nevarnost demografske eksplozije.

V takšnih razmerah je samo ob sebi umevno, da postaja Latinska Amerika zares nevarna smodnišnica, kajti kdo bo vedno novim in novim milijonom vedno bolj lačnih ljudi zagotovil kruh, da ne govorimo o delu, strehi in vsem, kar sodobni človek potrebuje in zahteva?

ZDRUŽENE DRŽAVE SLAVIJO LETOS SVOJO DVESTOLETNICO

Tehnologija in znanost v ameriškem kmetijstvu

Samih 5 odstotkov državljanov ZDA hrani vso deželo in še ostane za izvoz
Mehanizacija se je začela že v začetku prejšnjega stoletja - Delež kemije itd.

MILAN, 19. maja — Že velikokrat je bilo govora o protislovju, da morajo visoko razvite industrijske države hraniti manj razvite se napol kmetijske države. Dogaja se, da industrijsko visoko razvite države izvažajo žito v industrijsko manj razvite dežele, kjer je kmetijstvo še glavna panoga ekonomije. Glede tega so menda na prvem mestu Zdrženim državam, ki letno slavi svojo 200. letnico. To je hkrati tudi 200 let naglega znanstvenega in tehnološkega napredka v tej deželi. To bi sicer morali začeti s podrobnejšo analizo o tem, zakaj je v ZDA do naglega napredka prišlo, zakaj ni do podobnih pojavov prišlo drugod v svetu, toda to je tema, ki jo ne bomo razpravljali. Glede tega je znaničen naslednji podatek: v zadnjih 20 letih se je količina kmetijskih pridelkov in proizvodov povečala za dvakrat, v istem času pa se je število delovnih rok, zaposlenih v kmetijstvu, skrčilo za 2,5 krat.

In kje najdemo osnovne momente za tako nagel in tolikšen razvoj v kmetijstvu, za razliko, ki se je ni končal?

Vzrok je velik, največ pa v izredno naglem znanstvenem in tehničnem razvoju. Glavni delež pri tem ima uvajanje vedno novih in stalno popolnejših strojev. Lahko bi rekli, da je glavni razlog naglemu napredovanju v kmetijstvu v takih imenovanih agrotehnikah, kamor pa spada tudi uporaba vedno večjih količin kemijskih sredstev, in sicer na eni strani umetnih gnojil, na drugi pa sredstev proti prhljuju.

Zacetek uporabe kmetijskih strojev je v Zdrženim državah razmeroma zelo oddaljen. V času, ko smo mi še dolgo, dolgo uporabljali leseni plug, so v Zdrženim državah imeli že naprej zelezni lemez, 1830. leta pa zelezni plug, ki sta ga izdelala John Lane in John Deere. Do leta 1857 sta ta dva podjetja in hkrati inventiva moza izdelala že nad 10.000 zeleznih plugov. Mehansko kosilnico pa je kot svoj iznajdbo Cyrus H. McCormick prijavil za patentiranje že 1834. leta. Kosilnica je menda najpomembnejši zadnji mehanični pripomoček v tedanjem kmetijstvu. Kosilnica je v severnih predelih Zdrženih držav opravila isto nalogo, ki jo je v južnih predelih Zdrženih držav opravil stroj za obriranje bombaža. Dokler so bombažna polja obrabljali črniški težaki, skoraj se sužnji, so na primer leta 1800 pridelali le 10.500 bal bombaža, ko so 1861 imeli že na tisoče strojev za obriranje bombaža, je pridelali bombaža znašal že 4.486.000 bal.

V tem smislu se je nadaljevalo napredovanje ameriškega kmetijstva in vsaka večja ali manjša novost je prispevala k nadaljnemu razvoju. Bodečo žico smo v Evropi spoznali v času prve svetovne vojne, ko so si z njo »sovražniki« na bojiščih pregrajali »vojvo« ali »tuojo« zemljo. Bodeča žica pa izhaja iz Zdrženih držav in je služila vse drugačnim namenom, veliko bolj pametnim in koristnim. V zahodnih predelih Zdrženih držav so si na velikih farmah ogledali pašnike z bodečo žico in s tem prihranili na stroških za pastirje. To pa je omogočilo naglo naraščanje števila goved, naglo naraščanje proizvodnje mesa. Z uvedbo namakalnih naprav, prekopov in tudi razprševalcev vode, pa so prišla v poštev za kmetijstvo tudi suha, celo pušavska področja.

Vendar pa bi bilo zgrešeno misliti, da je pri naglem razvoju kmetijstva v ZDA imela izključno

Slovenski šolarji na izletu v Rimu so se fotografirali za spomin na večno mesto

Konkretni podatki govorijo tako: pred letom 1800 je nad 90 odstotkov ameriškega prebivalstva živel na podeželju in sicer na svojih farmah. Torej 90 odstotkov ameriškega prebivalstva se je pred 175 leti ukvarjalo s kmetijstvom, danes pa se jih ukvarja le 5 odstotkov, torej manj kot en aktivni American na 20 kot obdeluje zemljo. V dobi okoli leta 1800 je skoraj vsa Amerika živila od kmetijstva in na kmetih, danes pa en ameriški farmer predela dovolj hrane in industrijskih rastlin za 56 državljanov.

Večina tega napredka se je začela v začetku prejšnjega stoletja, toda največji rezultati so bili dosegeni v zadnjih desetletjih. Glede tega je znaničen naslednji podatek: v zadnjih 20 letih se je količina kmetijskih pridelkov in proizvodov povečala za dvakrat, v istem času pa se je število delovnih rok, zaposlenih v kmetijstvu, skrčilo za 2,5 krat.

In kje najdemo osnovne momente za tako nagel in tolikšen razvoj v kmetijstvu, za razliko, ki se je ni končal? Vzrok je velik, največ pa v izredno naglem znanstvenem in tehničnem razvoju. Glavni delež pri tem ima uvajanje vedno novih in stalno popolnejših strojev. Lahko bi rekli, da je glavni razlog naglemu napredovanju v kmetijstvu v takih imenovanih agrotehnikah, kamor pa spada tudi uporaba vedno večjih količin kemijskih sredstev, in sicer na eni strani umetnih gnojil, na drugi pa sredstev proti prhljuju.

Zacetek uporabe kmetijskih strojev je v Zdrženim državah razmeroma zelo oddaljen. V času, ko smo mi še dolgo, dolgo uporabljali leseni plug, so v Zdrženim državah imeli že naprej zelezni lemez, 1830. leta pa zelezni plug, ki sta ga izdelala John Lane in John Deere. Do leta 1857 sta ta dva podjetja in hkrati inventiva moza izdelala že nad 10.000 zeleznih plugov. Mehansko kosilnico pa je kot svoj iznajdbo Cyrus H. McCormick prijavil za patentiranje že 1834. leta. Kosilnica je menda najpomembnejši zadnji mehanični pripomoček v tedanjem kmetijstvu. Kosilnica je v severnih predelih Zdrženih držav opravila isto nalogo, ki jo je v južnih predelih Zdrženih držav opravil stroj za obriranje bombaža. Dokler so bombažna polja obrabljali črniški težaki, skoraj se sužnji, so na primer leta 1800 pridelali le 10.500 bal bombaža, ko so 1861 imeli že na tisoče strojev za obriranje bombaža, je pridelali bombaža znašal že 4.486.000 bal.

V tem smislu se je nadaljevalo napredovanje ameriškega kmetijstva in vsaka večja ali manjša novost je prispevala k nadaljnemu razvoju. Bodečo žico smo v Evropi spoznali v času prve svetovne vojne, ko so si z njo »sovražniki« na bojiščih pregrajali »vojvo« ali »tuojo« zemljo. Bodeča žica pa izhaja iz Zdrženih držav in je služila vse drugačnim namenom, veliko bolj pametnim in koristnim. V zahodnih predelih Zdrženih držav so si na velikih farmah ogledali pašnike z bodečo žico in s tem prihranili na stroških za pastirje. To pa je omogočilo naglo naraščanje števila goved, naglo naraščanje proizvodnje mesa. Z uvedbo namakalnih naprav, prekopov in tudi razprševalcev vode, pa so prišla v poštev za kmetijstvo tudi suha, celo pušavska področja.

Vendar pa bi bilo zgrešeno misliti, da je pri naglem razvoju kmetijstva v ZDA imela izključno

NA ŠOLSKI IZLET Z LETALOM V RIM

Da bi imeli čim več časa za ogled »večnega mesta«
Po rimskih cerkvah in muzejih - Apijeva cesta

Letos obiskujemo zadnje leto obveznega šolanja, zato smo se skupaj z našo razredničarko navdušili, da bi šli na skupni izlet v Rim. Toda stvar se zdela ni bila tako enostavna, kot se nam je na prvi pogled zdela. Le dva dni smo imeli na razpolago, zato smo si želeli, da bi potovali v Rim z letalom in tako prihranili kar največ časa za ogled mesta.

Jutro je bilo sveže in nebo sinje umito. Prejšnjo noč smo bolj preželi kot prespali, že rahlo vznemirjeni pred tako dolgo potjo in neznanimi dožitji. Avtobus, ki nas je odpeljal iz Trsta, nas je odložil na letališču v Ronkah. Ogromna železna ptica nas je že čakala na letališču in mi smo se kaj kmalu spravili vanjo. Vsak je hotel biti pri oknu. Začutili smo, da se je letalo premaknilo in rahel sunk nas je opozoril, da smo se odlepili od tal. Pohitrali smo sline in začudeno pogledovali na bližnjo okolico, ki se je sproti spreminjala v miniaturo. Tako so bile reke rečice, velika jezera kot malo večja korita in mlake, močniki Apenini kot malo bolj vzpetinasti griči. Pokrajino pod nami je bilo videti kot šahovnico iz rjavih in zelenih kvadratov. Kako čudovito lahek je bil občutek pri 9000 metrih nad zemljo! Igrali smo se z oblaki, gledali smo skozi bele meglice, ki so se podile pod nami. Le ob preletu Apeninov nas je odejala sivih oblakov zavila v svoj, temen obdobj.

Nenadoma se je vse razmahnilo, čutili smo pritisk v ušesih in ugotovili, da se bližamo trdnim tlom. Rim nas je skrivnostno pričakoval v daljavi. Z olajanjem smo se odlepili od bazilike sv. Pavla, ki je edina bazilika izven rimskega obdobja. Z navdušenjem smo si ogledovali slike, kipe.

Naš simpatični vodji pa se je trudil, da bi nam čimveč povedal o zgodovini bazilike. Pot nas je peljala skozi EUR, kjer se je nekdanji Mussolinij sproščala obnostnost in čistihipje. Mogocene in ogromne stavbe so nas prevzele, niso nam pa dale občutka topline in domačnosti.

Odpejali smo se na dva od sedmih rimskih gričev: na Pincio, kjer je spomenik mlademu revolucionarju Garibaldiju in njegovim soborcem, in na Gianicolo. Z obbeh gričev se nam je nudil čudovit razgled po vsem Rimu. Lj množice hiš so se dvigale močvirne stavbe kot Angelski grad, cerkev sv. Petra, spomenik Viktoriji Emanuelu II. Kolosej in druge. Piazza di Spagna nas je pričakala vsa v azalejah. Ogromni kupi cvetja ji dajejo svoj značilni pečat. Stopnice, ki se spuščajo s Trinita di Monti, krasijo vzvodl rdeče in rožnate azaleje. Od spodaj navzgor pa jih vidis kot en sam ogromen šopek cvetja, ki ti jih ponuja Rim, ko ga obiščeš.

Ob majhnem vodotoku smo se spet presteli in jo mahlni kar naravnost v hotel, ker so bile naše moči že precej izrabljene. Hotel nas je prijazno in domače sprejel, počutili smo se zares kot doma. Utešili smo si lakoto z okusnim kosilom ir se po uri počitka spet napotili po Rimu.

Deževalo je, zato smo malo tavnali, a smo šli vseeno na pot. Ogledali smo si antčni Rim od mnogonega Koloseja pa tja do spomenikov kot do Forum Romanum, Pantheon, Fontana di Trevi, v katero smo vrgli kovance v upanju, da še kdaj pridemo v Rim. Stiskali smo se pod redkimi dežniki in nav-

dušenost nas je ob dežju in utrujenosti minevala.

Naslednji dan pa je bil kot u mit in čudovito sončen. Jasnina se je zopet raztezala nad Rimom. Spočiti in dobre volje smo se odpeljali v Vatikan. Na širokem in prostornem trgu pred cerkvijo sv. Petra smo se skoraj izgubili. Ogledali smo si cerkev sv. Petra, ki je bila vsa obžarjena od ti sočernih luči, pa tudi flešev, ker turistov tu ne manjka. Seveda smo bili tudi mi sami opremljeni s fotografskimi aparati in filmsko kamero, ki je pridno beležila vse zanimivosti na svoj trak. Občudovali smo močnino in čudovito lepo Michelangelovo kupolo, vatikanski zaklad, razne kipe in slike, ki so se nam razkrile v vsej svoji lepoti in sijaju.

Popoldne smo si ogledali še rimsko okolico. Ob 2000 let stari Api-

Zlatko Prica jutri odpre svojo razstavo

Kakor smo že včeraj zabeležili, bo jutri zvečer v tržaški galeriji »Planetario« v Ul. Armando Daz 1, odprl razstavo svojih del eden najbolj znanih jugoslovanskih umetnikov — Zlatko Prica. Hkrati bo predstavljena občinstvu monografija o tem likovniku o priliki njegovega že 35 let trajajočega uveljavljanja na likovnem področju. Monografijo o Zlatku Prici in njegovi umetnosti sta pripravila Marco Valsecchi in Corrado Marsan.

Zlatko Prica se je rodil pred 60 leti v Pečuha, šolal pa se je na umetniški akademiji v Zagrebu, ki jo je končal 1940. leta. Komaj se je pošteno lotil dela in uveljavljanja, je izbruhnila vojna in naprednega umetnika so ustajali vrli v taborišče blizu Koprivnice, kjer je ostal dve leti. Brž ko je prišel na svobodo, je Prica ubral pot v partizane.

Po osvoboditvi se je nastanil v Zagrebu.

jevi cesti — zares je še vedno v prastarem stanju, to vam zagotavljam zaradi številnih hrbičkov in dolin — smo si ogledali še najstarejše ostanke in značilnosti, med katere spada tudi rimski vodovod. Poletna papška rezidenca nad jezerom Albano nam seveda ni ostala neznana.

Tudi v Frascatiju smo se za hip ustavili in začutili vesel utrip mesta, ki najbrž ni slučajen, saj je tu doma dobro vino. Tu najbrž ne vedo, kaj je slaba volja, saj vse mesto dobesedno vre na ulice in se veseli. Tudi mi smo se nalezili veselega razpoloženja in vso pot nas je spremljalo pršerno petje slovenskih in starih italijanskih tržaških pesni.

Čas odhoda se je bližal. Vlak s proseškimi šolarji je odpeljal ob deseth. Polni nepozabnih vtisov si zagotavljali, da se bomo še vrnili v »večno mesto«. Za nami je bilo slatišve petje, ki se je tu pa tam mešalo že z rahlim smrcanjem. »Brigada« kot so nam pravili, je bila utrjena, a ne uničena.

BRUNA CIANI
III. b razred nižje srednje šole
»Fran Levstika« na Proseku

Zbrali so se na občni zbor preživeli z albanskih gora

Junaki s Kajmakčalana in nosilci albanske spomenice izenačeni z borci NOB

Ko je proti koncu 40 let izšla še tretja knjiga Jakovljevičeve »Srbske trilogije«, so mnogi veliko delo primerjali podobnemu delu iz prve svetovne vojne, namreč romanu »Na zahodu nič novega«, ki ga je napisal Remarque. le da je bilo poslednje delo strahotna obsodba vojne, vtem ko je Jakovljevičeva »Srbska trilogija« prav tako obsodba vojne, hkrati pa tudi glasovsep srbskega rodoljuba, kajti mala Srbija ni hotela kloniti avstro-ogrskega cesarstvu.

O tem patriotizmu govori dejstvo, da se je po zlomu fronte na severozahodu stare Srbije začela srbska vojska umikati proti jugozahodu in se je prebijalo čez albanske gore vse, kar je bilo v Srbiji sposobno za odpor, za boj. Čez albanske gore je sredi zime 1916. leta prispelo na Jadransko morje 159.579 srbskih vojakov in častnikov, ki pa so med potjo pustili za seboj padlih in od mraza in lakote umrlih 243.887 bojnih tovarišev. Od tistih 159.579 srbskih vojakov in častnikov, kar se jih je čez albanske gore rešilo na Jadran, se jih je nič manj kot 151.828 udeležilo bojev proti avstro-ogrski in bolgarski vojski na Solunskem bojišču tako, da so po porazu v Srbiji odbili Grčijo in se na drugi fronti ponovno postavili proti sovražniku ter ga 1918. potkolili. V tem boju pa so pustili za seboj še ogromno drugih žrtv na bojiščih kot je na primer Kajmakčalan, ki ostaja v srbski zgodovini.

Srbski vojaki, ki so prestali albanske gore in solunsko bojišče

vse do Kajmakčalana, so se 1927 organizirali v posebno združenje nosilcev tako imenovane albanske spomenice, ki so jo v znak priznanja ustanovili istega leta. Tudi združenje je imelo namen družiti rodoljube in jim gmotno pomagati v primeru potrebe.

Prišla je druga svetovna vojna z vsemi spremembami in posledicami in tudi združenje nosilcev albanske spomenice je zamrlo in se ponovno organiziralo šele dolgo po končani vojni, ko so tudi nosilcem albanske spomenice priznali status borcev z vsemi ustreznimi socialnimi in družbenimi posledicami. Socialistična republika Srbija je sprejela zakon, da nosilci albanske spomenice, da borci s Kumanovega, s Cera in Kajmakčalana imajo pravico do materialne, zdravstvene in socialne zaščite, kakršno uživajo borci NOB, borci Stuskeje. Neretve, s sremškega bojišča.

so se delegati spomnili svojih članov, ki so umrli v času od zadnjega občnega zbora. In teh je od občnega zbora do občnega zbora vedno več, kar je tudi razumljivo, kajti gre za združenje starih. Toda šele sedaj so junaki iz albanskih gora in s solunskega bojišča dobili tisto, kar jim je pripadalo. Kot je rekel Mihailo Pešić iz Pirota, »šele po pol stoletju naši sinovi in vnuki sprejemajo naše zahteve, da tudi poslednji borec dobi tisto moralno in materialno priznanje za svoje nekdanje bojevanje, tisto priznanje, ki mu pripada. Svoje zborovanje imamo v domu naše nove vojske, katere častniki nam v marsičem pomagajo. S posebnim zadovoljstvom, s posebnim ponosom nosimo svoj red, svojo spomenico, na kateri so v bronu vlitte naslednje besede: »Za zvestobo domovini«.

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Vedno se vam mudi in to škoduje vašim poslovnim uspehom. Delali boste nacrte za bližnjo prihodnost.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Kar na lahko boste prebrskali neki poslovni nespornazum, toda naj bo to zadnji. Potrebni ste odidha.

DVOJKA (od 21. 5. do 21. 6.) Če se ne boste znašli, pokličite na pomoč strokovnjaka. V družbi se boste še bolj uveljavili.

RAK (od 22. 6. do 22. 7.) Začeli se bodo plodnejši stiki poslovnega značaja. Pazite, da ne vzbudite pri nekem ljubosumju.

LEV (od 23. 7. do 23. 8.) Le z

RADIO VELE-IZIJA

ČETRTEK, 20. MAJA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA
Prvi kanal

12.30 Poljudna znanost: Salgariev mit
12.55 Sever kliče Jug, Jug kliče Sever
13.25 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK
16.45 Program za najmlajše: Kaj je pod klubukom
17.15 Program za mladino: Klovn Bozo
17.20 Odprava v puščavo ledu
Japonski dokumentarec, ki ga je pripravila japonska televizjska družba

18.15 Poljudna znanost: O westernu
Današnja oddaja pod gornjim naslovom nosi podnaslov »Ženske in konji«. Govor je torej o vlogi, ki jo ima v filmih o Divjem zahodu ženska. Sergio Leone govori o tem in temo skuša zajeti v ironično oceno, da »lepa ženska še ne odtehta dogrega konja«. Toda pustimo njegove ocene, kajti Monica Vitti govori drugače o vlogi ženske v westernih, Eleonora Giorgi se prav tako izraža na svoj način. Na sporedu bo seveda tudi več prizorov iz tovrstnih filmov.

18.45 Malo gledališče: IL DECORATO O'FLAHERTY.
Delo, ki ga je napisal Bernard Shaw, v italijansčino pa prevedla Paola Ojetti, je režiral Flaminio Polini z Giancarlo Sbragio v glavni vlogi.

19.28 Kratke vesti dnevnika 1
19.30 Kronike in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.45 MENE SE TO NE TICE

Nujno bodo ponovili posebno oddajo z Enricom Montesanom
21.50 JOKO
Filmska priredba v režiji Emanuela de S'ce po scenariju, ki ga je sam napisal. Gre za kraje filmsko delo o podeželskem mladencu, ki prispe v Rim, da bi se uveljavil kot filmski režiser.

Ob koncu DNEVNIK in Vremenska slika

Druhi kanal

18.00 Protestantizem
18.15 Vir življenja oziroma tedenska rubrika o judovskih stvarnostih
18.30 Rubrike dnevnika 2
19.00 Kratke vesti dnevnika 2
19.02 GROF MONTECRISTO, risan film
15. epizoda nosi naslov »Glasbena magija«.

19.30 DNEVNIK 2 — ODPRTI STUDIO
20.45 ALEKSANDER NEVSKI

Film je režiral ruski režiser Sergej Eisenstein. Gre za film, v katerem igra sloviti Nikolaj Čarkasov, ob njem pa so še Dimitrij Orlov, Vladimir Novikov, Nikolaj Ohlopkov in drugi. Francoski kritik Georges Sadoul je film ocenil kot »simfonijo v belem«, francoski kritik Amegual pa je rekel, da je to »plastični oratorij«, italijanski pisatelj in kritik Alberto Moravia meni, da moremo ta film primerjati nabožnim delom Verdija ali Musorgskega, skratka kritiki in ljudje izbranega umetnega okusa visoko ocenjujejo delo, ki ga je Eisenstein napravil leta 1938. Prvič so ga predvajali 23. novembra 1938. Delo je vzbudilo veliko pozornost in ogledal si ga je sam Stalin, ki je bil z delom tako zadovoljen, da je režiserja Eisensteina pohvalil kot »dobrega boljševika«, ker mu je uspelo napraviti dober film. Zgodba, ki jo prikazuje film, je zgodba iz davne ruske zgodovine, izpred oblinih 700 let, ko je 1240 po padcu Kijeva bila Rusija večkrat pod udarom mongolskih tolpa. Toda nevarnost za Rusijo ni prihajala le z jugovzhoda, pač pa tudi z zahoda, kajti z zahoda rinejo proti vzhodu Germani, katerim se pridružujejo še razni drugi sovražniki Rusije.

22.25 Naša zgodovina

Recital s sodelovanjem čilskega glasbenega ansambla Inti Tilimani.

Ob koncu DNEVNIK 2 — Zadnje vesti

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA
Ljubljana

8.10, 10.15, 14.10 TV SOLA:
Pomorsko gospodarstvo, Harfa. Pravopis, Nemščina, Zvok v filmu, Učenci pred kamero, itd.
17.25 Čvčelične pravilice, otroška oddaja
17.40 Neven
18.30 Velika koralna pregrada, prvi del
19.30 DNEVNIK
20.00 Mladi Garibaldi, šesti del
21.15 Slovenska čipka, reportaža
Ob 30-letnici podjetja DOM so organizirali razstavo in ob tej si je nekdo zamislil, kaj pravzaprav slovenska čipka pomeni, kakšna je, od kod je. Med Slovence prišla, kako to, da se je toliko časa hranila itd. In o tem bo danes govorila reportaža. DNEVNIK

Koper — barvna

19.55 Otroški kotichek
20.15 DNEVNIK
20.30 Priprada kapitana Hornblowerja, TV film
22.15 Tišov Velež, dokumentarna oddaja

Zagreb

20.00 Slavnost ob 100-letnici rojstva Vladimira Nazorja
20.50 BRANJEVEC, celovečerni film

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Slovenski razgledi; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Slov. znanstveniki; 19.10 Človek pred rojstvom; razvoj rodu; 19.35 Pisani balončki; 20.00 Sport; 20.35 A. Balducci; »Pesek v kolesju«; 21.20 Skladbe davnih dob; 21.40 Glasba za lahko noč.

KOPER

7.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; 7.40 Jutranja glasba; 8.35 Glasbena galerija; 9.00 Folklor; 9.15 Melodije; 10.00 Z nami je; 10.10 Oddaja za mladino; 11.35 Lahka glasba; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Turistične beležke; 14.15 Plošče; 14.35 Knjižna oddaja; 14.45 La vera Romagna; 15.00 Oddaja za najmlajše; 16.45 iz opusa velikih mojstrov; 17.00 Tribuna mladih; 17.20 »Ne skrbi, bodi srečen«; 18.00 Glasba po željah; 18.35 Glasbena Sola Tolmin; 20.00 Večerni sestanek; 21.00 Slovenski solisti.

KOPER

7.00, 8.00, 13.00, 19.00 Poročila; 8.30 Jutranje poyevke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 11.00 Drugi zvon;

ZAČETEK PROCESA PROTI DVEMA RIMSKIMA ČASNIKARJEMA

Mario Tanassi v zadregi ob vprašanjih sodnikov glede škandala Lockheed

Sodno obravnavo so odložili na 7. julij - Časnikarja navedla dokaze o svoji korektnosti

RIM, 19. — Danes se je začel proces proti časnikarjema «Messaggera» Luciu Maniscu in «Paese sera» Andreju Santinu, ki ju je bivši socialdemokratski tajnik Mario Tanassi tožil zaradi obrekovanja, ko sta objavila nekatere vesti glede škandala Lockheed. Oba časnikarja, sta, kot tudi vsi drugi italijarski listi, obtožila bivšega obrambnega ministra Tanassija, da je zahteval od tovarne letal Lockheed dokazanje vsote denarja, da bi Italija kupila 14 vojaških tovornih letal C-130 hercules. Poleg Tanassijevega imena je bilo omenjeno tudi ime demokratizirane Guia.

Predsednik sodišča L. Penna je najprej zaslišal Andreja Santina, urednika dnevnika «Paese sera», ki je izjavil, da je napisal omenjeni članek na podlagi vesti, ki jih je ameriški tisk že objavil in ki so prišle na dan med zaslišanjem senatne komisije Church. Poleg tega se je Santin v svojem posegu skliceval na pismo, ki ga je Roger Bixby Smith pisal vodstvu tovarne Lockheed in na korespondenco med funkcionarjem te tovarne in Ovidiom Lefebvrom. Iz teh dokumentov, pravi Santin, jasno izhaja, da je tovarna Lockheed podkupovala, da ji si zagotovila prodajo herculesov.

Lucio Manisco, dopisnik «Messaggera» iz New Yorka je prav tako potrdil, da je do vesti prišel iz krogov senatne podkomisije Church. Še več, neki ameriški senator, čigar ime bo objavil, kakor hitro bo to dobil dovoljenje, mu je izrecno dejal, da je bivši obrambni minister Tanassi že prejel prvi obrok 50.000 dolarjev. Ko sem dobil v roke dokumente Churcheve komisije sem že bil v bistvu pripravljen ter sem včasih objavil v prepričanju, da sem se vedel ob polnem poznavanju svoje profesionalne korektnosti, je dejal Manisco ter obrazložil, kako je prišel do vesti, ki so sprožile v Italiji škandal Lockheed v zvezi s 14 letalnimi letalci C-130 hercules. Vse vesti izhajajo iz Churcheve komisije, katere se je Manisco večkrat udeležil. Bil je prisoten na zasedanjih, v toku katerega so zaslišali predsednika Lockheed Haughtona ter odgovornega za prodaje Cowdena, ko je videl, da je bilo obdobje med leti 1966 in 1970 polno zbiranih odstavkov, zaradi česar so bili dokumenti izredno nejasni, se zlasti kar zadeva nekatere stavke o dveh političnih strankah. Manisco je začel poizvedovati, kaj se je zgodilo in tako ugotovil, da je Cowden, ki je kot rečeno odgovarjal za prodaje pri tovarni Lockheed izjavil v komisiji, da je na lastne oči videl, da je minister Tanassi prejel 50 tisoč dolarjev.

Nato je bila vrsta na bivšem obrambnem ministru Tanassiju, ki je skušal zavreči vso dokumentacijo, ki izhaja iz poročila Churchove komisije, češ da se nanaša na obdobje, ko je bil obrambni minister Gui in ne on in da je poveljstvo vojaškega letalstva sklenilo kupiti letala C-130 še preden je prevzel obrambno ministrstvo. Kar zadeva pismo, ki ga je sam podpisal 3. junija 1970, pa je šlo, po njegovem, zgolj za formalnost, ker se je med tem spremenil način, kako bo italijanska vlada plačala letala Lockheed.

Odvetniki so nato vprašali Tanassija, zakaj je podpisal to drugo pismo Lockheedu, nakar je bvil socialdemokratski tajnik v dokaženi zadregi dejal, da se je spremenil med tem časom nekateri pogoji. Ob koncu razprave je Maniscov zagovornik De Cataldo zahteval od sodišča naj tožilec ostane na razpolago, ker v svojem posegu ni odgovoril niti na en sam dokaz, ki sta jih navedla oba časnikarja. Potem ko je sodišče sklenilo, da bo sklepalo o vključitvi Churchevega poročila med dokaze, so nadaljevanje razprave odložili na 7. julij. Temu so zagovorniki obeh časnikarjev močno nasprotovali, sodišče pa je menilo, da ne bi bilo uместno razpravljati o teh vprašanjih prav v dobi volilne kampanje.

V senatu

(Nadaljevanje s 1. strani)

spregovoril tudi deželni tajnik KPI inženir Antonio Cuffaro, ki je — med drugim — dejal: «Poisikati moramo vse odgovornosti. Potres v Fur-

Bivši tajnik PSDI Tanassi pred sodnikom med začetkom zasliševanja.

PO KRIVDI ZAHODNIH INDUSTRIJSKIH DRŽAV

Pogajanja UNCTAD v Nairobiju tečejo v znamenju nezaupanja

Poseg predstavnika ZRN učinkoval kot mrzla prha - Težave okrog vprašanja ustanovitve mednarodnega sklada za surovinske zaloge

NAIROBI, 19. — V kenijemskem glavem mestu se je danes nadaljevalo zasedanje Konferenca OZN za gospodarsko sodelovanje (UNCTAD), na katerem se predstavniki 153 industrializiranih oziroma manj razvitih držav pogajajo, da bi dosegli nekakšen skupen imenovalec glede nadaljnjega razvoja trgovinske izmenjave in tehnološko-industrijskega sodelovanja med tako imenovanimi bogatimi in revnimi.

Pozornost 4.500 delegatov je pritegnil zlasti poseg zahodnonemškega zastopnika, ki je z ene strani izrazil precejšnje odobravanje, z druge pa val nezadovoljstva. Pri pomniti je sicer treba, da je bil govor Joachima Jaenickerja naslovljen na neoporne utemeljitve o stališču, ki ga je zavzela bomska vlada glede problema držav v razvoju. Neoporne zato, ker pač odražajo dejansko moč ZRN, ki ji prihaja od silnega gospodarskega potenciala in posledično od premetene

in dalekovidne politike, ki jo vodi ta država, seveda ob zaslonbi ZDA. Skratka, Jaenicke se je med svojim posegom pred tako številnim javnim in profesionalnim svetom v Nairobiju dobro zavedal vodilne vloge Zahodne Nemčije pri razmahu, denimo, kemijske, elektronske in drugih ključnih industrijskih panog v Evropi, torej velikih tehnoloških pridobitev, po katerih je vse večje povpraševanje v deželah tretjega sveta.

Jaenicke je glasnikom revnejših držav skorajda očital, da jim ni kdo vedel kako do pravega dela, temveč naj bi nekako prosjale za vbojajme. Odločno je poudaril, da je bila Zahodna Nemčija po drugi svetovni vojni popolnoma razdejana, in vendar je njena tehnologija danes na izredni ravni. Tehnologija, je prispomnil, je za nas »prirodno bogastvo«, tako kakor so surovine prirodno bogastvo držav tako imenovane tretjega sveta. Vendar je tehnologija v ZRN v rokah zasebnikov, zato nima bomska vlada lahke naloge, ko skuša pregovoriti industrije, naj posredujejo svoj tehnični »know how« revnejšim deželam. Tudi sicer, je nadaljeval Jaenicke, bi nepremišljen prenos najsoodnejših tehnoloških pridobitev iz ZRN oziroma Evrope sploh utegnil imeti negativne učinke na nadaljnji razvoj odnosov med taboroma. Tehnološko sodelovanje naj se torej uvaja postopoma.

Na očitke, da je bila Z. Nemčija v preteklosti kolonizatorska država, je njen glasnik odvrnil, da je to sicer res, vendar je kolonizacija trajala le 30 let ter pristavil, da je danes ZRN tretja na svetovni lestvici držav, ki največ prispevajo k razvoju revnejših dežel. Zahodni Nemci naj bi doslej kolikor le moglo sili na roko tem deželam v polje uravnavanja njihovih dolgov, nikakor pa ne morejo »črtati« dolgov najrevnejših držav, sicer bi te ostale dejansko brez vsake nadaljnje finančne podpore.

«Nismo trdega srca, pač pa smo trgovci» je se naglasil zahodnonemški predstavnik, ki se je nato izrazil proti predlogu o ustanovitvi skupnega (mednarodnega) sklada za financiranje surovinskih zalog. Takšen sklad naj ne bi bil uresničljiv preprosto zato, ker bi hočele vlade zainteresiranih držav upravljeno vedeti, kam bo denar dejansko namenjen, a tovrstnega javstva jim ne bi bilo mogoče dati. Jaenicke pa ni pesimist, temveč je prepričan, da bo v prihodnjih dneh le prišlo do takega ali drugačnega kompromisa, ki bi zadovoljil vse.

Z današnjim dnem se je zaključil niz programskih izjav raznih delegatov, ki so jih dajali nepretrgoma 7 dni. Pogajanja okrog predloga držav v razvoju za ustanovitev omenjenega sklada se bodo nadaljevala jutri, čeprav brez uspeha, kajti za rešitev problema bo potrebnega še precej časa, kot je danes zatrdil predstavnik neke zahodne države. Le-ta pa je tudi priznal, da so prav industrijske države krive za nastali položaj: «Med nami in zastopniki revnejših dežel ni nobenega zaupanja, to pa zaradi naše nepopolnosti in kratkovidnosti.»

Dejavnost Polisaria

ALŽIR, 19. — Gverilci fronte Polisario so danes ponovno napadli glavno mesto Zahodne Sahare in uničili, kot so sporočili v Alžiru, rezidenco marokškega guvernerja. Poleg tega so

tudi zažgali letali, ki sta bili na pristajalni stezi na letališču. Prejšnji teden so gverilci Polisaria napadli marokško vojašnico v El Ajunu, pri čemer je bilo 58 maroških vojakov ubitih. Po poročilih iz Alžira dosega marokške izgube v prvih dveh tednih maja 626 mrtvih ali ranjenih.

Napad

na komunistični sedež

NUORO, 19. — Netilci politične mrznje so danes zakrivali novo zločinsko dejanje. Ponoči so s 16-kalibrsko puško streljali proti oknom sedeža krajevnih sekcije komunistične partije v Esterziliu nekako 100 km od Nuora na Sardiniji. Večje škode sicer ni bilo. Politični oddelki kvesture je uvedel preiskavo. Omenjena sekcija je poimenovana po Pablu Nerudi.

V TARQUINII PRI VITERBU IN V BRESCII

Mladoletnika umorila zrelo žensko in dekle

Vzrok obeh zločinov gre baje iskati v ljubosumnosti
Ena od žrtev je bila žena visokega funkcionarja

TARQUINIA (Viterbo), 19. — Niti danes ni minil v Italiji brez zločinskih napadov. V pokrajini Viterba in Brescie sta bili na primer umorjeni dve ženski, sicer 18-letno dekle in prikupna žena visokega funkcionarja z rimskega zunanjega ministrstva. V obeh primerih je šlo za zločin iz čustvenih oziroma spolnih razlogov in treba priznati, da so takšna dejanja, žal, vse pogostejša. Priporočiti tudi velja, da jih narekuje v prvi vrsti napačna vzgoja mladih doma in v šoli (ali bolje pomanjkanje spolne vzgoje) ter raznovrstne socialne krivice, ki jih je pač v naši družbi na pretek.

Truplo 42-letne Anne Francia, žene poslaniškega svetnika Alessandra Romana, so našli karabinjerji danes ponoči: bilo je v mlaki krvi na postelji. Morilec jo je večkrat zabolil z nožem v vrat in celo v obraz, tako da je nesrečno popolnoma izmalil. Umrla je zaradi prevelike krvavitve; preiskovalci so namreč menja, da bi se jo morda še dalo rešiti, ko bi pravočasno prišli na kraj zločina.

Pokojnica in mož, ki imata dveletnega in štirlitnega otroka, sta se nedavno vrnili iz Moskve ter se nastanila v Ulici Flaminia nova v Rimu. Koj po vrnitvi v domovino sta kupila vilo v Tarquinii pri Viterbu, kamor je rajnka Anna zahajala občasno z otrokoma — mož se je službeno zopet odpravil na tuje in bil v trenutku umora v Parizu.

Večraj je žrtev obkolil, kakor so pojasnili sosedje, 16-letni Stefano Mecarini, menda z namenom, da bi ji pomagal pri urejanju novega stanovanja. Tani je družini že pomagal pri selitvi. Preiskovalci so uverjeni, da je Stefano v trenutku poželenja divje skočil na Anno, jo posilil, nato pa jo do smrti zabolil. Zakaj, ni znano. Morda, ker ga je hotela

Nova poroka za Sinatro

61-letni popevkar Frank Sinatra je sporočil, da bo kmalu spet stopil v zakonski jarem. Njegova četrt izvoljenka bo Barbara Marx, ki jo vidimo na levi. (Telefoto UPI - ANSA)

Tehnologija in znanost

(Nadaljevanje s 4. strani)

cionarji ameriškega ministrstva za kmetijstvo so torej niso ukvarjali z vprašanjem nekakšnih zelenih načrtov, pač pa so se trudili, kako izsledke univerzitetnih laboratorijev čimprej prenesti v prakso, na polja.

Seveda so si pomagali v ZDA tudi z raznimi drugimi sredstvi kot na primer s tem, da so skušali držati kar se da visoke cene kmetijskih pridelkov, da bi vzpodbujali s čim večjim dobičkom. Glede tega so znani primeri sežiganja žita in drugih pridelkov, da bi se ohranila visoka cena, pa čeprav so hkrati drugod po svetu in tudi v samih ZDA ljudje umirali od lakote. Toda že v začetku smo rekli, da ne moremo v tem članku zaobesei vseh problemov, ki so povezani s tem vprašanjem.

V zvezi s tem bomo za konec navedli le še en pomemben element. Gre za hranjenje pridelka. Tu prideta v postev dve najbolj znani »tehniki«. Gre za način hranjenja naglo pokvarljivega pridelka, ter za hranjenje tistih pridelkov, ki se brez večjih težav ohranijo za dolgo dobo. Američanom se pripisuje »iznajdba« moderne silosa za žito. Človek je že zdavnaj poznal način hranjenja žitnega pridelka, saj je hranil ta pridelke že tisočletja, toda primitivni način je imel tudi negativne posledice, saj je tudi do 30 odstotkov pridelka šlo po zlu. Moderni silos pa ohranja žito tudi leta v povsem nespremenjenem stanju. Drugi način hranjenja naglo pokvarljivega pridelka, pa je njegovo predeleovanje, tako imenovano konzerviranje.

Ameriški strokovnjak Norman Hackerman je govoril tudi o tem, kako se bo kmetijstvo še naprej razvijalo in sicer na račun novih odkritij temeljitejšega načina predelovanja posameznih pridelkov, ko bo človek od kmetijstva imel še več kot ima danes. Potemakem bo lahko še manjši odstotek v kmetijstvu zaposlenih ljudi mogel hraniti še bolj in še več ljudi, kot jih hrani sedaj.

CARACAS, 19. — Venezuelski mi-

nister za petroleje in energijo Hernandez je demantiral glasove, po katerih naj bi člani organizacije države izvoznic petroleja OPEC sklenili podražiti surovo nafto za 10 odst. Po teh glasovih naj bi podražitev zahtevala Iran in Venezuela.

PRISPEVKI ZA ŽRTVE POTRESA

V okviru naše nabiralne akcije za žrtve potresa smo včeraj prejeli:

V UREDNIŠTVU:
Jure Pengov 10.000 lir, Lida in Glauko Turk 20.000, izkupiček dveh predstav SAG 67.000 lir.

PD «Valentin Vodnik» - Dolina: Bruno Prašel 20.000 lir, Dimitrij Merlak 50.000, Piera Ota 10.000, Lucija Zerjal 5.000, Marija Sanein 10.000, Edvin in Nerina Svab 20.000, Mario Bandi 5.000, Pavel Sikur 5.000, Avguštna Savron 10.000, družina Kocjančič (Dolina 42) 10.000, Marija Smotlak 5.000, družina Vodopivec (Dolina 128) 10.000, Eto Kojan 10.000, Davorin Ota 1.500, družina Zonta (Mackolje 32) 10.000, Albert Ivancič 5.000, Danilo Bandi 10.000, Ezidij Smotlak 5.000, Elsa Marzi 10.000, Adrijana Zupin 5.000, Nella Foraus 5.000, Just Klajban 5.000, Albin Primožič 10.000, Dori Slavec 10.000, Jolanda Sanein 5.000, Miranda Kos 5.000, Jozeta Ota 5.000, Milena Slavec 10.000, Viktorija Pečar 10.000, Marija Lovriha 10.000, Ivana Ota 10.000, Elka Lovriha 3.000, Boris Zerjal 20.000, družina Strain - Bertok (Dolina 39) 20.000, Mario Sanein 20.000, Alojz in Drago Krmeč 20.000, Justina Strain 5.000 lir.

V TRŽASKI KNJIGARNI:

Sandra in Vinko 80.000 lir, Norci in Edi Vodopivec 10.000, Boris Stare (Kontovel) 10.000, Vesela in Marta Godina 20.000, Erna in Fani Pazdera 25.000, Eva in Martin 15 tisoč lir.

ZA ŽRTVE NA TOLMINSKEM:
Delly Rutar 10.000 lir.

POVZETEK

V uredništvu 486.500 lir
V Tržaški knjigarni 160.000 »
Za žrtve na Tolminskem 10.000 »

656.500 »
Prejšnja vsota 17.596.290 »

SKUPAJ 18.252.790 lir

+ 545 N-din. ***

Prispevke sprejemamo v tajništvo uredništva v Trstu - Ul. Montecchi 6 od 8. do 19. ure, v Tržaški knjigarni v Ul. sv. Franciška 20, v Gozici - Ul. 24. maja 1 in na tekoči račun Primorskega dnevnika št. 1840 pri Tržaški kreditni banki.

najbolj ugodna

POLICA
AVTO

Lloyd Adriatico
ASSICURAZIONI

poišcite v «PAGINE GIALLE» pod geslom «ASSICURAZIONI» agencijo Lloyd Adriatico, ki Vam je najbližja.

Polica «4R» je najbolj poceni izmed vseh avtomobilskih polic: spodnja razpredelnica to potrjuje. Zelo visoke garancije (100/30/10 milijonov) nudijo maksimalno mirnost in gotovost. Dalje v garancijah so vključeni tudi sopotniki. Vse to po zaslugi franšize (30.000 lir, ki se lahko zniža na 25.000 po dvet letih brez nesreče). Franšiza je edini način, ki daje možnost pri avtomobilskem zavarovanju, da je cena primerna ter odnos z zavarovancem jasen in enostaven.

REGISTRACIJA	TIP POLICE	FISKALNE KM			
		Do 10	10 - 12	12 - 14	14 - 18
GO TS	"4R"	37.900	55.500	61.100	79.300
	BONUS MALUS	50.820	74.445	81.900	106.365
	POGOJENI POPUST	45.465	66.465	73.080	95.025

Polica «pogojeni popust» predvideva v primeru nesreče 41% poviška premije. Poviški za polico «bonus - malus» pa so od 16% do 147%, medtem ko so znižanja od 13,50% do 25%.